

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1917 kl. 6 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Ollas A. Ericsson*, Lyckholm, frih. Fleming, Bäckström*, Jacob Larsson, Östberg*, frih. Palmstierna, Röing*, Jeansson i Kalmar*, Rune*, Jonsson i Hökhult, Elof Ljunggren*, Knaust, Nees, Holmström, von Hofsten, Johansson i Uppmälby, Jönsson i Boa* och Uddenberg.

* Icke deltagit i justeringen av betänkandet.

Genom en den 9 mars 1917 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 95 A, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

Förordning

om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 8, 15, 20, 22, 23, 27, 47 och 51 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola —

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 7 saml. 48 häft. (Nr 58.)

vissa paragrafer i nedan angivna delar — hava följande ändrade lydelse samt att i samma förordning skall näst efter VII kap. införas ett nytt, VIII kap. av den lydelse nedan sägs:

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Aktiebrev i inländskt aktiebolag skall, innan brevet av bolaget utgives, förses med stämpel av 10 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, varå den i brevet avsedda aktie lyder, eller, om brevet utfärdats å två eller flera aktier, av det belopp, varå aktierna sammanligt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för aktie skall erläggas betalning med högre belopp än det, varå aktien lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Upprättat aktiebrev skall, ändock att det icke blivit av aktieägaren mottaget, anses såsom av bolaget utgivet, då aktieägaren äger att det samma hos bolaget utbekomma.

Aktiebrev, som utan erläggande av betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstört sådant brev eller i utbyte mot aktiebrev i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya aktiebrevet utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå det förkomna, förstörda eller utbytta aktiebrevet lytt, eller, om det nya aktiebrevet skall ersätta flera äldre brev, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre breven varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas.

Har behörig stämpelbeläggning av interimisbevis eller interimskvitto ägt rum, gälle den stämpelbeläggning även för det aktiebrev, mot vilket interimisbeviset eller interimskvittot sedermera utbytes, där icke aktiebrevet skall beläggas med stämpel till högre belopp, i vilken händelse detsamma äsättes fyllnadsstämpel.

Aktiebrev, som sålunda utfärdas utan att beläggas med den här ovan för aktiebrev stadgade stämpel, skall förses med anteckning om orsaken härtill.

För aktiebrevs behöriga stämpelbeläggning eller förseende med anteckning om orsaken till underlaten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen över stämpelbeläggningen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera av dem, dessa ledamöter.

Se för övrigt 27 §.

Andelsbevis; se Lottbrev.

Check; lika med Växel.

Checkräkning, upp- och avskrivningsräkning, giroräkning, folioräkning, löpande räkning eller annan sådan räkning hos bank, annan kreditinrättning, sparbank eller bankir, därå penningar mottagas för att vid anfordran återbetalas; lika med *Depositionsräkning*.

Delaktighetsbevis; se *Lottbrev*.

Depositionsräkning, hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, å vilken räkning penningar mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas: räntebesked, räntekupong, kvittens eller annan anteckning, varigenom insättare tillgodoföres eller erkänner sig hava mottagit ränta å räkningen, skall av banken, kreditinrättningen eller bankiren, då anteckning, efter vad nyss blivit sagt, delgives insättaren eller, där sådan delgivning icke äger rum, då räntebeloppet gottskrives insättaren, förses med stämpel av 5 öre, om räntebeloppet överstiger 5 men ej uppgår till 10 kronor, samt av 10 öre för varje fulla 10 kronor av räntebeloppet, om detta uppgår till 10 kronor eller högre belopp.

Vad sålunda är stadgat i fråga om stämpel för ränta å här omfördälda räkningar äger icke tillämpning i avseende å medel, som äro insatta för statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse samt riksdagens verk, så länge dessa medel för sådant verk eller styrelse innestå.

Sökes betalning på grund av bevis om insättning på depositionsräkning hos offentlig myndighet, skall beviset förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning sökes; dock är depositionsbevis fritt från sistnämnda stämpelavgift, då på grund därav fordran bevakas i konkurs.

Se för övrigt 54 och 55 §§.

Fideikommissbrev om fast egendom skall, då det för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

Gåva av fast egendom; avhandling därom skall, då den för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

Inkassering av penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot vars företeende eller avlämnande betalning fordras; lika med *Växel*;

dock att handling, som avser inkassering av penningar genom postförskott eller s. k. efterkrav, är från stämpel fri.

Intecknat skuldebrev; se *Skuldebrev*.

Interimsbevis, *Interimskvitto* å aktiebrev; lika med *Aktiebrev*.

» » å lottbrev; lika med *Lottbrev*.

Invisning; lika med *Växel*.

Kapitalräkning eller annan räkning, därå penningar mot särskilt bevis mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas; lika med *Depositionsräkning*.

Köp av fast egendom; avhandling därom skall, då den för lagfart företes, förses med stämpel, som, utom i de fall, varom nedan stadgas, skall utgöra 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Köpeavhandling, på grund varav lagfart sökes för aktiebolag, som icke driver bankrörelse eller som icke är berättigat att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden, skall beläggas med stämpel av 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Överstiger egendomens värde icke 3,000 kronor och är köparen svensk medborgare, som icke under nästföregående året taxerats enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av minst 1,800 kronor, förses köpeavhandlingen med stämpel allenast av 60 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlåtes inom den för lagfart föreskrivna tid, räknat från första fånget, och inom samma tid för lagfart företes samt köpeavhandlingen därvid är åtföljd av skriftlig, av såväl säljare som köpare på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet än den, som finnes upptagen i den för lagfart företedda fångeshandlingen, äger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånget.

Fångeshandling, på grund varav sökes lagfart å järnväg, är från stämpel fri.

Lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt solidariskt bankbolag eller annat inländskt bolag, som driver bankrörelse, så ock i kommanditbolag skall, innan brevet eller beviset av bolaget utgives, förses med stämpel av 10 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, varå den i brevet eller beviset avsedda lott eller andel lyder, eller, om brevet eller beviset utfärdats å två eller flera lotter eller andelar, av det belopp, varå lotterna eller andelarna sammanlagt lyda; dock att, ifall enligt bolagets

beslut för lott eller andel skall erläggas betalning med högre belopp än det, varå lotten eller andelen lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Upprättat lottbrev skall, ändock att det icke blivit av lottägaren mottaget, anses såsom av bolaget utgivet, då lottägaren äger att detsamma hos bolaget utbekomma.

Lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis, som utan erläggande av betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstört sådant brev eller bevis eller i utbyte mot lottbrev eller bevis i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya lottbrevet eller beviset utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå det förkomna, förstörda eller utbytta lottbrevet eller beviset lytt, eller, om det nya lottbrevet eller beviset skall ersätta flera äldre brev eller bevis, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre breven eller bevisen varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas.

Har behörig stämpelbeläggning av interimbevis eller interimskvitto ägt rum, gälla den stämpelbeläggning även för det lottbrev, mot vilket interimbeviset eller interimskvittot sedermera utbytes, där icke lottbrevet skall beläggas med stämpel till högre belopp, i vilken händelse detsamma äsättes fyllnadsstämpel.

Lottbrev eller bevis, som sålunda utfärdas utan att beläggas med den här ovan för lottbrevet eller beviset stadgade stämpel, skall förses med anteckning om orsaken därtill.

För den behöriga stämpelbeläggningen av lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis eller deras förseende med anteckning om orsaken till underlåten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen över stämpelbeläggningen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera av dem, dessa ledamöter.

Vad sålunda är stadgat gäller dock icke bevis å grundfondstillskott i sparbanker.

Se för övrigt 27 §.

Lottsedel för deltagande i lotteri, som med Kungl. Maj:ts tillstånd anordnats, skall av lotteriets anordnare före utlämnandet förses med stämpel, då lotteriet avser penningar, av 10 öre för varje hel krona av det belopp, varå lottsedeln lyder, och, då lotteriet avser andra värdeföremål, av 10 öre för varje lottsedel.

Se för övrigt 56 §.

Lösöreköp: avhandling därom, se *Köp*.

Obligation, som utfärdas här i riket, skall av obligationsutgivaren

före utlämnandet förses med stämpel av 60 öre för belopp, ej överstigande 100 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor;

dock att frihet från sådan stämpel äger rum för svenska statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer.

Obligation, som utgivits i utlandet, skall, innan den härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes, förses med stämpel enligt nyssnämnda grund, där icke annorledes här nedan stadgas. Sådan obligation vare fri från stämpel, därest genom vederbörande magistrats påteckning å obligationen styrkes, att den blivit för magistraten uppvisad före den 1 januari 1895. Å obligation, som i utlandet utgivits och efter ingången av år 1895 men före den 1 juli 1917 inkommit i riket, äger innehavaren, om obligationen före sistnämnda dag hos magistrat i stad uppvisas, kostnadsfritt bekomma påteckning om dagen för uppvisandet. Obligation, som blivit med sådan påteckning försedd, skall, då den härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes, beläggas med stämpel enligt de för obligation närmast före den 1 juli 1917 gällande bestämmelser.

Sökes på grund av obligation, för vilken ovanstående stämpelavgift icke skolat utgöras, hos offentlig myndighet betalning, skall obligationen förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning sökes;

dock är obligation fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs.

Obligation, som utfärdas endast såsom ersättning för förkommen eller förstörd sådan handling eller i utbyte mot obligation eller obligationer av samma utgivare och med samma räntefot, är fri från stämpel, därest den nya obligationen utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå den förkomna, förstörda eller utbytta obligationen lytt, eller, om den nya obligationen skall ersätta flera äldre obligationer, dessas sammanlagda belopp samt den eller de äldre obligationerna varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas. Obligation, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas enligt ovan stadgade grunder skall av obligationsutgivaren förses med anteckning om orsaken därtill.

Därest för särskilda delar av skuldbelopp utfärdats löpande förskrivningar, vilka uppenbarligen äro avsedda att utsläppas i den allmänna rörelsen, gälle angående dylik förskrivning, ändock att den ej betecknats som obligation, vad i denna förordning är om obligation stadgat.

Se för övrigt 15, 16 och 27 §§.

Postremissväxel; se Växel.

Premiekvittens; se Försäkringsbrev.

Revers; se Skuldebrev.

Skuldebrev skall, då det för vinnande av in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket in-teckning eller betalning sökes; dock är skuldebrev fritt från sådan stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller in-teckning sökes i järnväg eller då det-samma skall vara försett med stämpel lika med obligation i enlighet med vad här nedan sägs.

Har kommun erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av amorteringslån, skall, under förutsättning att det till upptagande medgivna lånets belopp icke understiger 200,000 kronor och att återbetalningstiden är bestämd till minst 15 år, skuldförskrivning, som utfärdas å lånebeloppet eller del därav, av utgivaren förses med stämpel såsom för obligation stadgas.

Se för övrigt 17 och 18 §§.

Sparkasseräkning eller därmed likartad räkning hos bank, annan kreditinrättning, sparbank eller bankir; lika med *Depositionsräkning*. I fråga om medel, som innestå å spar-kasseräkning eller, i sparbank, däremot svarande räkning, må dock frihet från stämpel äga rum, om beloppet av den ränta, som under ett kalenderår tillgodoföres insättare, vare sig med-len innestått hela året eller blott en del därav, icke uppgår till 40 kronor.

Se för övrigt 54 och 55 §§.

Testamente om fast egendom skall, då det för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egen-domens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

åtagande av förpliktelse.

15 §.

Den obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation, dag-tecknad före den 1 juli 1917, skall förse obligationen med anteckning om dagen, då den utlämnas.

20 §.

1. — — — — —
2. Har, sedan stämpelavgift jämlikt 8 § erlagts för interimisbevis

som vill låta stämpla dylika blanketter, anmäla sig därom skriftligen hos generalpoststyrelsen med bifogande av blanketterna samt tvefald uppgift å dessas valör och antalet av varje valör. Generalpoststyrelsen fastställer därefter det belopp, med vilket stämpel enligt bestämmelserna i denna förordning skall utgöras, och låter, sedan det erforderliga stämpelbeloppet blivit inbetalt, verkställa stämplingen.

Talan mot generalpoststyrelsens beslut i fråga om stämpelbeloppet fullföljes i enahanda ordning, som är stadgad för överklagande av generalpoststyrelsens beslut i allmänhet.

47 §.

1. Den som utgiver, överlåter eller till godkännande eller betalning företer växel eller annan handling, som enligt 8 § skall lika med växel stämpelbeläggas, utan att, där handlingen skolat förses med stämpel, fullgöra vad honom i sådant avseende åligger, så ock den, som åsidosätter vad i 8 § under rubrikerna för checkräkning, depositionsräkning, kapitalräkning och sparkasseräkning är stadgat om åsättande av stämpel i där angivna fall, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot fem kronor.

2. Åsidosätter någon vad i 8 § finnes föreskrivet om stämpelbeläggning av aktie- eller lottbrev eller andels- eller delaktighetsbevis, då det utfärdas av aktiebolag, solidariskt bankbolag, annat bolag, som driver bankrörelse, eller kommanditbolag, eller av sålunda utfärdat interimisbevis eller interimskvitto å aktie- eller lottbrev, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

3. Den obligationsutgivare, som utlämnar obligation utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel, så ock den, som belånar, försäljer eller på vad sätt det vara må överlåter i utlandet utgiven obligation, utan att handlingen är försedd med föreskriven stämpel eller sådan påteckning av magistrat, som här ovan under rubriken obligation i 8 § omförmäles, skall böta tjugu gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Vad sålunda blivit stadgat i fråga om obligation, som utlämnats utan att vara försedd med stadgad stämpel, gälle ock i fråga om skuldförbindelse, som, enligt vad under rubriken skuldebrev i 8 § sägs, skall förses med stämpel lika med obligation.

4. Den obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 juli 1917, samt underlåter att förse obligationen med den i 15 § föreskrivna anteckning, skall böta tjugu gånger den å

handlingen belöpande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Varder, enligt vad i 8 § stadgas, aktie- eller lottbrev, andels- eller delaktighetsbevis eller obligation, som utlämnas i ersättning för eller utbyte mot annan dylik handling, ej belagd med stämpel, och underlåter någon, som är pliktig förse aktie- eller lottbrevet, andels- eller delaktighetsbeviset eller obligationen med anteckning om orsaken därtill, att verkställa sådan anteckning, straffes med böter från och med tio till och med etthundra kronor.

5. Anordnare av lotteri, som utan att hava i föreskriven ordning fritagits från skyldigheten att förse lottsedel med stadgad stämpel, utlämnar sådan sedel, utan att den därvid är försedd med stämpel, skall böta tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Underlåter anordnare av lotteri, som enligt 56 § fritagits från skyldigheten att förse lottsedel med stadgad stämpel, att påtrycka lottsedel anteckning, varom i nämnda paragraf stadgas, straffes med böter från och med tio till och med etthundra kronor.

6. = nuv. 5 mom.

7. = nuv. 7 mom.

8. = nuv. 8 mom.

9. Där handling, i avseende å vars stämpelbeläggning ansvar i 1, 2, 3, 5 eller 6 mom. stadgas, icke blivit av den, vilken stämpelbeläggnings ålegat, försedd med behörig stämpel, vare även den, vilken såsom bevis om förvärvad rättighet mottager handlingen eller densamma för annans räkning försäljer, belånar eller till godkännande eller betalning företer utan att belägga den med felande stämpel, underkastad det för felaktig eller försummad stämpelbeläggning av handlingen stadgade ansvar.

10. = nuv. 9 mom.

51 §.

De i 47, 48 och 55 §§ omförmälda förseelser åtalas av allmän åklagare vid allmän domstol.

Mål, som angår brist hos stämpelförsäljare i uppbörderna för de till honom utlämnade stämplat, handläggas i den ordning, som är för balansmål stadgad.

VIII KAP.

Om särskild ordning för vissa stämpelavgifters utgörande.

54 §.

Den i 8 § stadgade stämpelavgiften för räntebesked, räntekupon, kvittens eller annan anteckning, varigenom insättare hos bank tillgodoföres eller erkänner sig hava mottagit ränta å penningar, som hos banken innestå, må kunna för bankens samtliga insättare på en gång för helt år och utan användning av stämpel erläggas genom inbetalning, på sätt här nedan stadgas, av ett belopp, motsvarande den stämpelavgift, som under nästföregående år skolat utgöras.

Bank, som önskar komma i åtnjutande av sådan rättighet, skall därom göra anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshavande, och skall banken därvid tillika avlämna skriftlig förbindelse att å nedan stadgad tid och till behörigt belopp erlägga nu ifrågavarande avgift samt, där Kungl. Maj:ts befallningshavande finner sådant erforderligt, för förbindelsens fullgörande ställa nöjaktig säkerhet.

Sedan anmälan, varom nu blivit sagt, inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande och avfordrad säkerhet blivit av Kungl. Maj:ts befallningshavande godkänd och avlämnad, skall Kungl. Maj:ts befallningshavande för banken utfärda bevis, att hinder icke möter för banken att i den i denna paragraf omförmälda ordning fullgöra erläggandet av stämpelavgiften; och skall genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes försorg på bankens bekostnad kungörelse om bevisets meddelande en gång införas i Post- och inrikes tidningar, varjämte Kungl. Maj:ts befallningshavande därom särskilt underrättar generalpoststyrelsen. Kungl. Maj:ts befallningshavande skall ock förordna ett ombud att hos banken utöva den befattning, varom i denna förordning stadgas.

Den inbetalning, varom ovan blivit stadgat, skall verkställas hos generalpoststyrelsen inom utgången av mars månad, och skall, då sådan inbetalning sker, tillika ingivas ett av nyssnämnda ombud efter granskning av bankens räkenskaper utfärdat intyg, att det inlevererade beloppet, beträffande vilket särskild uppgift för varje slag av inlåningsräkning bör lämnas, utgör den avgift, banken är pliktig erlägga.

Verkställes icke inbetalningen inom den stadgade tiden, har generalpoststyrelsen att förelägga banken viss tid för fullgörande av inbetalningen. Försittes även den tid, skall generalpoststyrelsen vidtaga de ytterligare åt-

gärder, som erfordras för beloppets indrivande, samt tillika förklara banken hava förverkat rättigheten att på det i denna paragraf omförmälda sätt erlægga stämpelavgiften ävensom därom underrätta vederbörande Kungl. Maj:ts befallningshavande. På Kungl. Maj:t ankommer i ty fall att, på ansökan av banken, pröva, huruvida banken åter må komma i åtnjutande av sagda rättighet.

Vad i denna paragraf är stadgat i fråga om bank skall äga motsvarande tillämplighet i fråga om annan kreditinrättning, sparbank och bankir.

55 §.

Bank, som begagnar sig av den rättighet, varom i 54 § stadgats, är skyldig att, när helst så påfordras, för det i nyssnämnda paragraf omförmälda ombud förete sina räkenskaper i vad de avse bankens inlåningsrörelse.

Tredskas banken att fullgöra vad den sålunda åligger, äge Kungl. Maj:ts befallningshavande förelägga den tredskande vite och till sådant vite falla.

Vad ombudet vid granskning av räkenskaperna inhämtat må han icke yppa i vidare mån än som erfordras för avgivande av det i 54 § omförmälda bevis.

Yppar ombudet i annat än nu sagt fall vad sålunda hemligt hållas bör, straffes med böter från och med tjugufem till och med femhundra kronor och vare därjämte skyldig att till fullo gottgöra skada, som av förseelsen kan hava uppkommit.

Ombudet skall ersättas av banken med belopp, som bestämmes av Kungl. Maj:ts befallningshavande.

Vad i denna paragraf är stadgat i fråga om bank skall äga motsvarande tillämplighet i fråga om annan kreditinrättning, sparbank och bankir.

56 §.

Konungen äge medgiva, att den, som erhållit tillstånd till anordnande av lotteri, må fritagas från skyldighet att förse lottsedel med stämpel, under villkor att han inom en månad efter varje dragning till generalpoststyrelsen dels inbetalar den på de till dragningen försålda lottsedlar belöpande stämpelavgift, dels ock inlämnar ett av notarius publicus på grund av räkenskaperna för lotteriet utfärdat intyg över antalet sålunda försålda lottsedlar, därvid i fråga om penninglotteri skall angivas antalet

lottsedlar av varje särskild valör; och skall före varje dragning av den person eller myndighet, som erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att utöva tillsyn över lotteriet, till generalpoststyrelsen insändas uppgift om tiden för dragningen.

Inbetalas avgiftsbeloppet icke inom ovan föreskrivna tid, låte generalpoststyrelsen efter skedd utredning indriva detsamma jämte laga ränta därå.

Å lottsedel, som enligt Kungl. Maj:ts medgivande må utlämnas utan stämpel, skall anteckning om medgivandet genom lotterianordnarens försorg påtryckas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1917.

Därjämte har Kungl. Maj:t genom en den 16 april 1917 dagtecknad proposition, nr 331, vilken jämväl överlämnats till bevillningsutskottet, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna till följande avdelningar:

Första avdelningen.

Underdomstolar i stad; — — — — — magistrater och övriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar; till statsförvaltningen hörande myndigheter i municipalsamhällen och med municipalsamhällen jämförliga samhällen; notarii publici — — — — — övriga avdelningar upptagna.

vid Kungl. Maj:ts orden.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag, denna tariff:

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.

<i>Fastighetsbok</i> , utdrag av, som tecknas på lagfartsbevis eller på utdrag av lagfarts- eller in-teckningsprotokoll	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
<i>Fastighetsregister</i> , avskrift eller utdrag av upplägg i, som jämlikt § 28 i förordningen angående jordregister eller 2 kap. 5 § i lagen om fastighetsbildning i stad eller 30 § i förordningen med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad rekvireras av förrättningsman	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
som eljest begäres:										
om avskriften eller utdraget omfattar blott ett inskrivningsrum	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
om avskriften eller utdraget omfattar mera än ett inskrivningsrum:										
för det första rummet	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
för vardera av det andra och tredje rummet	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—
för ett vart av efterföljande rum	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—
<i>Fiskepass</i> ; se <i>Pass</i> .										

<i>Intyg</i> om registrering av mönster	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
att ansökning om varumärkes registrering mottagits eller att registrering av varumärke förnyats	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—
<i>Kallelse</i> & okända borgenärer i anledning av ansökning om tillstånd att nedsätta aktiebolags kapital .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—

<i>Expedition</i> som icke här ovan är särskilt nämnd, varje ark	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:

— — — — —
medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

nykterhetsnämnder, alkoholistanstalter och enskilda parter i mål och ärenden rörande tillämpning av vad särskilt är stadgat om behandling av alkoholister;

pensionsinrättningar;

— — — — —
— utländska hamnar.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Byte av fartyg (pråm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om bytet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Anmälan, varom här är fråga, skall åtföljas av intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män om fartygets värde.

I övrigt skall i tillämpliga delar i fråga om byte av fartyg gälla vad om köp av fartyg i denna paragraf är stadgat.

Köp av fartyg (pråm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg:

anmälan om köpet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Upphör fartyg på grund av försäljning till utlandet att vara svenskt, skall anmälan för dess avförande ur fartygsregistret förses med stämpel enligt vad här ovan stadgas.

Vid köp av fartyg från utländsk ägare ävensom vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg, äger här ovan stadgade avgiftsskyldighet icke rum.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlättes inom den för anmälan stadgade tid och inom samma tid i sammanhang med sådan anmälan företes, äger stämpelbeläggning rum endast för sista fänget.

Anmälan, som här ovan omförmäles, skall åtföljas av skriftlig, såväl av köparen som av säljaren meddelad uppgift å köpeskillingen ävensom på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form därutöver lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet.

Sökes på grund av köpeavhandling om fast egendom eller om fartyg hos offentlig myndighet inteckning eller på grund av köpeavhandling, som nyss nämnts, eller köpeavhandling om lösören, vilka i säljarens vård kvarbliva, betalning för ogulden köpeskillning, skall köpeavhandlingen förses med särskild stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket inteckning eller betalning sökes;

dock är köpeavhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Se för övrigt 9, 10 och 13 §§ samt 34 § 2 mom.

10 §.

1. lika med nuvarande 10 §.

2. Vid köp av fartyg beräknas stämpelavgiften å köpeskillingen, därest icke omständigheterna giva anledning till antagande, att denna understiger fartygets verkliga värde.

Vid byte av fartyg ävensom vid köp av fartyg, där köpeskillingen icke kan läggas till grund för stämpelberäkningen, skall stämpelavgiften beräknas å det värde, vartill fartyget uppskattas enligt intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män.

Vad i detta moment är stadgat i fråga om köp och byte av fartyg äger motsvarande tillämpning beträffande köp och byte av lott i fartyg.

3. De bevis och intyg samt övriga upplysningar, som prövas nödiga för styrkande av värdet av i denna paragraf omförmäld egendom, skola av den avgiftsskyldige tillhandahållas vederbörande myndighet, vid äventyr att de eljest på den avgiftsskyldiges bekostnad införskaffas.

34 §.

2. Senast inom en månad efter det avtal, vare sig skriftligt eller muntligt, träffats om köp av ej registreringspliktigt och i fartygsregistret

icke infört fartyg om minst 40 bruttotons dräktighet eller av lott i sådant fartyg skola säljaren och köparen hos länsmannen i det länsmansdistrikt eller stadsfiskalen i den stad, där fartyget vid försäljningen hade sin hemort, gemensamt göra skriftlig anmälan om det träffade avtalet. Anmälan skall avgivas i två exemplar, av vilka det ena förses med stämpel till behörigt belopp. Där avtalet ingåtts skriftligen, skall anmälan åtföljas av avhandlingen därom samt innehålla uppgift om, vilken av kontrahenterna denna tillhör.

Länsmannen eller stadsfiskalen skall tillse, att anmälan dels åtföljes av de i 8 § under rubriken: köp av fartyg omförmälda handlingar och dels är försedd med stämpel till behörigt belopp och, därest det sistnämnda icke är förhållandet, anmana kontrahenterna att åsätta felande stämpel samt därvid erinra om den i 47 § stadgade påföljd för underlåtenhet.

Sedan anmälan befunnits vara behörigen stämpelbelagd och de åsatta stämplarna funnits vara makulerade, skall länsmannen eller stadsfiskalen å det stämpelbelagda exemplaret av den ingivna anmälan utan avgift meddela bevis, att anmälan behörigen stämpelbelagd blivit hos honom förededd, och om dagen, då detta skett, varefter berörda exemplar av anmälningsskriften tillhandahålles den av kontrahenterna, som ingivit handlingarna. Har avhandling om köpet åtföljt anmälan, skall enahanda bevis utan avgift tecknas därå och avhandlingen därefter tillhandahållas den, som i anmälan uppgivits som dess ägare.

Vad i detta moment är stadgat beträffande köp av fartyg äger motsvarande tillämpning med avseende å byte av fartyg.

36 §.

2. Finner advokatfiskalen på grund av anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i avseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 50 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande av kronans rätt finner sådant nödigt, i hovrätten föra talan mot enskild part om utgivande av felande stämpelbelopp. Angående klagan över hovrättens beslut i sistnämnda fall gälle vad i 20 § 1 mom. är föreskrivet.

47 §.

1.—5. se förslag i kungl. propositionen nr 95 A.

6. Om köpare av registreringspliktigt eller eljest registrerat fartyg,
Bihang till riksdagens protokoll 1917. 7 saml. 48 häft. (Nr 58.) 3

vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåter att inom stadgad tid anmäla fångtet till inskrivning i fartygsregistret och därigenom föranleder, att stämpelavgift för fångtet icke i behörig ordning erlägges, böte ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förses, dock minst tjugufem kronor. Lag samma vare för den, som genom byte blivit ägare av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Om säljare och köpare av icke registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåta att förse den i 34 § 2 mom. omförmälda anmälan vid dess ingivande till vederbörande länsman eller stadsfiskal med stadgad stämpel, böte vardera hälften av den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor. Lag samma vare för dem, som träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Där säljare och köpare av fartyg, varom i andra stycket av detta moment är sagt, eller av lott i sådant fartyg underlåta att inom tid och på sätt, som i 34 § 2 mom. stadgas, om det upprättade avtalet göra anmälan, böte vardera ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat förses, dock vare minsta bot för en var av dem tjugufem kronor; och gäller vad här är stadgat i tillämpliga delar även med avseende å dem, vilka med varandra träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

7. Har köpare eller säljare av fast egendom eller av fartyg eller lott i fartyg genom avtal om betalning utöver vad den för lagfarts vinnande eller vid anmälan till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet företedda köpeavhandling eller, vad beträffar fartyg eller lott i fartyg, därvid lämnade uppgift om köpeskillingen innehåller eller genom erläggande eller mottagande av sådan betalning föranlett, att stämpelavgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med vad därtill hörer eller fartyget eller fartygslotten, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock icke under tjugufem kronor.

8.—10. se förslag i kungl. propositionen nr 95 A.

Denna förordning träder i kraft, såvitt angår 1 och 3 §§, den 1 september 1917 och i övrigt den 1 juli 1917.

Till behandling i sammanhang med nämnda propositioner har utskottet förehaft en av riksdagens justitieombudsman i hans till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse gjord hemställen,

att riksdagen måtte för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse av 7 § i kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 7 § i kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skall erhålla följande ändrade lydelse:

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:

akademier — — — arrende- eller nyttjanderätt;

barnavårdsnämnder;

fattigvårdssamhällen — — — delgivas;

fosterbarnsnämnder ävensom, i ärenden angående tillämpning av lagen om fosterbarns vård, hälsovårdsnämnder och kommunalnämnder;

hushållningssällskap — — — i ämbetet eller tjänsten.

Frihet från stämpel enligt detta kap. — dock icke med avseende å avskrift och bevis, som på begäran utfärdas till annan än part — äger jämväl rum i — — — — — ursprungsbeteckning; i ärenden angående arbetarskyddslagstiftningens tillämpning, vilka handläggas av befattningshavare inom yrkesinspektionen; så ock i mål och ärenden angående tillämpning av lagstiftningen om behandling av alkoholister.

Konungen — — — hamnar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Vidare har utskottet i samband med behandlingen av nämnda propositioner förehaft följande till utskottet hänvisade, i anledning av propositionen nr 95 A väckta motioner, nämligen I: 106, av friherre Fleming, I: 110, av herr Rooth, I: 111, av herr von Koch, II: 342, av herr Holmström, II: 347, av herrar Olsson i Ramsta och Jönsson i Fridhill, samt II: 357, av herr Jonsson i Hökhult m. fl.

I motionen I: 106 har hemställts,

»att riksdagen ville besluta sådant tillägg till § 8 av förordningen angående stämpelavgiften, att utländska aktiebrev ävensom lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis i solidariskt bankbolag eller annat bolag, som driver bankrörelse, samt i kommanditbolag, innan de härstädes belånas, försäljas eller på vad sätt det vara må överlätas, skola förses med stämpel till samma belopp som gälla för motsvarande handling i inländska bolag — och anhålles, att vederbörande utskott ville vidtaga i förordningen härför erforderliga ändringar.»

I motionen I: 110 har hemställts,

»att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, såvitt densamma avser räntestämpel å i sparbank insatta medel för kapitalbelopp till och med 5,000 kronor, icke måtte av riksdagen bifallas.»

I motionen I: 111 har såvitt angår den del av 8 § i stämpelförordningen, som avser köpeavhandlings stämpelbeläggning vid lagfart, som sökes för aktiebolag, som icke driver bankrörelse, hemställts,

att ifrågavarande stycke av 8 § erhåller följande lydelse:

»Köpeavhandling, på grund varav lagfart sökes för aktiebolag, som icke är berättigat att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden, eller för bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, skall beläggas — — — värde.»

I motionen II: 342 har hemställts,

»att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 A ville besluta, att § 8 i den del som avser *Köp av fast egendom* måtte få följande lydelse:

Köp av fast egendom; avhandling — — — värde.

Köpeavhandling — — — värde.

Överstiger egendomens värde icke 5,000 kronor — —

— — — värde.

Där köpeavhandling — — — fånget.

Fångeshandling — — — fri.

I motionen II: 347 har hemställts,

»att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts proposition, nr 95 A, med sådan ändring, att ränteinkomster under 100 kronor å både depositions-, kapital-, sparkasse- och sparbanksräkning icke beläggas med stämpel; och torde vi få anhålla, att vederbörande utskott vidtager härför erforderliga ändringar i föreslagen lagtext.»

I motionen II: 357 har hemställts,

»att riksdagen måtte besluta, att den del av 8 § i förevarande författningsförslag, som avser köp av fast egendom, må erhålla följande lydelse:

Köp av fast egendom — — — — — värde.

Köpeavhandling — — — — — värde.

Överstiger egendomens värde icke 5,000 kronor — — — 60 öre för varje fulla 100 kronor, samt om värdet icke överstiger 8,000 kronor 80 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Där köpeavhandling — — — — — fånet.

Fängeshandling — — — — — fri,

samt att siffran 40 i den del som börjar med ordet — Sparkasse-räkning: måtte utbytas mot 100.»

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag finnes under provisorisk huvudtitel »nya inkomster av skattemedel m. m.» upptaget ett belopp av 18,000,000 kronor. Till ovan omförmälda, vid propositionen nr 95 A fogade statsrådsprotokoll meddelade dåvarande chefen för finansdepartementet, att, med hänsyn till de ökade utgifter för krigstidshjälp och dylikt som sedan statsverkspropositionens framläggande visat sig vara oundgängliga, nyssnämnda summa för erforderliga nya inkomster måst väsentligen höjas. Härefter angav departementschefen de ökade utgifterna, vilka han beräknat uppgå till 28,500,000 kronor, samt lämnade meddelande om de förslag, som departementschefen hade för avsikt att till deras täckande framlägga. Bland dessa förslag förekommer det med förevarande proposition nr 95 A framlagda, vilket avser att genom skärpt stämpelbeskattning å förmögenhetsomsättningen vinna ett ökat utbyte för statsverket av 4,500,000 kronor. Departementschefen erinrade vidare, hurusom förberedande åtgärder för införande av nya stämpelskatter redan under år 1909 blivit påbörjade och att ett utarbetat förslag i sådan riktning föreläge i ett av särskilt förordnade kommitterade den 29 december sistnämnda år avgivet betänkande med förslag angående utvidgning av stämpelbeskattningen. Även första försvarsberedningen hade enligt sitt under år 1914 tryckta betänkande fäst sin uppmärksamhet å nämnda förslag och ansett, att stämpelbeskattningen utan egentlig olägenhet borde kunna i vårt land utnyttjas i något högre grad än hittills ägt rum. I ett av statskontoret den 20 april 1914 avgivet utlåtande i anledning av första försvarsberedningens och 1909 års stämpelkommitterades nyssnämnda betänkanden hade jämväl statskontoret förordnat vissa nya eller höjda stämpelskatter.

Utskottet.
Propositionen
nr 95 A.

Då det gäller att bereda staten den betydande inkomstökning, varav den för närvarande är i behov, har bevillningsutskottet, i anslutning till

vad bemålde departementschef härom uttalat, ansett, att stämpelbeskattningen är en av de inkomstitlar, som närmast böra ifrågakomma att i ökad utsträckning anlitas. Av de indirekta skatterna torde nämligen ingen vara i högre grad än stämpelskatterna ägnad att tillgodose kravet därpå, att de mindre bärkraftiga samhällslagren såvitt möjligt skonas från skatteförhöjningar.

Med den föreliggande propositionen nr 95 A avses, närmare bestämt, att genomföra en höjning av lagfartsstämpeln, aktiestämpeln och obligationsstämpeln samt att införa såsom nya stämpelskatter en avgift på vissa kommunala skuldförbindelser och en avgift på lottsedlar, ävensom att omlägga till räntestämpel stämpelskatten å bevis om insättning å depositions- och kapitalräkning samt införa räntestämpel jämväl å avkastningen av andra på bankräkning insatta medel.

Vad Kungl. Maj:t i nu angivna syften föreslagit har utskottet kunnat i huvudsakliga delar tillstyrka. Utskottet övergår nu till att yttra sig rörande de särskilda punkterna i Kungl. Maj:ts förslag.

Höjning av
lagfartsstäm-
peln.
Propositio-
nen.

Till det vid propositionen nr 95 A fogade statsrådsprotokollet erinrade föredragande departementschefen, att den stämpelavgift, som skall erläggas vid lagfart å köpe- eller bytesavhandling angående fast egendom sedan år 1857 utgör 60 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, dock att denna avgift för det fall, att lagfart sökes för aktiebolag, som icke driver bankrörelse, från och med år 1884 utgår med dubbla beloppet eller 1 krona 20 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde. Ovan omnämnda, år 1909 tillkallade stämpelkommitterade hade ansett sig kunna fastslå, att ifrågavarande stämpelavgift, även om den i och för sig skulle i åtskilliga fall kunna sägas vara en betungande skatt, dock vore jämförelsevis låg; att skärpning av skattesatserna icke borde antagas komma att framkalla ökat anlitage av redan nu befintliga utvägar att söka undandraga sig skatten; att i följd av sådant missbruk avsevärt inflytande på det finansiella resultatet av lagfartsstämpeln avkastning alltså icke syntes vara att befara; samt att förhågan för den betungande inverkan en förhöjd lagfartsstämpel skulle hava på förvärvandet av smärre fastigheter, även om den visserligen finge anses vara fullt befogad, ingalunda borde avhålla från ett bättre utnyttjande av lagfartsstämpeln skatteförmåga, alldenstund det icke förefunnes något hinder för att från den höjda stämpelavgiften undantaga sådana smärre fastighetsköp, som hade svårt att bära ökad stämpelskatt.

I överensstämmelse med de av nämnda kommitterade sålunda angivna grundsatser har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning av den allmänna

lagfartsstämpeln till 1 krona för varje 100 kronor av fastigheten värde, dock att en skattetatts av 60 öre finge tillämpas, där egendomens värde icke överstege 3,000 kronor och köparen vore svensk medborgare, som icke under nästföregående året taxerats enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av minst 1,800 kronor. Beträffande den stämpel, som för närvarande utgår med 1 krona 20 öre, då lagfart sökes för aktiebolag som icke driver bankrörelse, föreslår Kungl. Maj:t en motsvarande höjning eller till 2 kronor. Aktiebolag som driva bankrörelse äro enligt Kungl. Maj:ts förslag bibehållna vid den för dem nu gällande förmånen att vid fastighetsköp endast hava att erlægga vanlig lagfartsstämpel. Enahanda förmån föreslår Kungl. Maj:t för sådana aktiebolag, som äro berättigade att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden.

Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om lagfartsstämpeln hava i tre av de ovan omförmälda motionerna vissa ändringar ifrågasatts. I motionerna II: 342 av herr Holmström och II: 357 av herr Jonsson i Hökhult m. fl. har föreslagits utsträckning av rätten att få lagfartsstämpeln beräknad efter 60 öre för varje fulla 100 kronor. Herr Holmström har i sådant hänseende hemställt, att den av Kungl. Maj:t beträffande egendomens värde föreslagna gränsen 3,000 kronor måtte höjas till 5,000 kronor. Enahanda yrkande har framställts i motionen II: 357, där tillika föreslagits, att om värdet icke överstiger 8,000 kronor stämpeln måtte beräknas efter 80 öre för fulla 100 kronor.

*Motionerna
II: 342 och
357.*

Den av Kungl. Maj:t i ifrågavarande hänseende föreslagna gränsen grundar sig på den utredning, som verkställdes av 1909 års stämpelkommitterade, och överensstämmer med kommitterades förslag. I betraktande av de sedan den tiden väsentligt stegrade fastighetspriserna torde den av Kungl. Maj:t ifrågasatta lindringen svårligen fylla sitt ändamål att underlätta inköp av smärre fastigheter. Vid sådant förhållande och då de i den senare av de bägge ifrågavarande motionerna föreslagna bestämmelserna synts utskottet lämpligt avvägda, har utskottet ansett sig böra förorda deras antagande, dock med vissa redaktionella ändringar, på sätt utskottets bifogade författningsförslag utvisar.

Utskottet.

Herr von Koch har i motionen I: 111 hemställt, att även aktiebolag, som driva bankrörelse, ävensom solidariska bankbolag måtte underkastas skyldigheten att vid fastighetsförvärfv erlægga dubbel lagfartsstämpel.

*Motionen
I: 111.*

Till stöd härför har motionären anfört i huvudsak följande:

»Bestämmelse om högre lagfartsstämpel för aktiebolag — med nyssnämnda undantag — än för andra infördes i lagstiftningen genom kungl.

förordningen om stämpelavgiften den 6 september 1883. Sv. förf.-saml. 1883 nr 41).

I den till 1883 års riksdag avgivna kungl. proposition, som låg till grund för nämnda förordning, förekom följande, av finansministern till statsrådsprotokollet avgivna motivering för ifrågavarande stadgande:

'Den utsträckning, bolagsinstitutionens tillämpning under senare tid vunnit, — — — måste komma att hava till följd att fast egendom till betydande värde samlas hos — — — bolag, och att den omsättning av fastigheten, som i allmänhet äger rum, då den befinner sig i fysiska personers ägo, icke på långt när blir lika livlig, sedan fastigheten kommit att tillhöra ett bolag. För den skatt staten anser sig böra upphämta av fastighet vid dess övergång från en till annan ägare, kräver därför billigheten, att ersättning beredes genom en särskild beskattning å de i bolags hand komna fastigheterna. — — — Då bolagsordning för sådant aktiebolag, som driver bankrörelse, gemenligen innehåller föreskrift, att bolaget icke enligt regeln får äga annan fastighet, än för bankens inrymmande erfordras, utan att fastighet, som för iakttagande av bolagets rätt måste inropas, skall så fort som möjligt avyttras, synes icke vara med den ovan angivna grunden för den ifrågasatta högre lagfartsstämpeln förenligt att föreskriva dess utgörande jämväl för fångeshandling å fastighet, vilken av dylikt aktiebolag förvärvat, icke i regeln kommer att under någon längre tid förbliva i bolagets ägo.'

Riksdagen, som beslöt ett stadgande, överensstämmande med nu gällande förordnings bestämmelser uti förevarande hänseende, yttrade i skrivelse nr 78 till Kungl. Maj:t: 'Då den av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta förhöjningen av stämpeln för aktiebolag icke åsyftar förökad statsinkomst utan endast att förebygga en genom hopandet av fast egendom i bolagens händer förorsakad minskning i samma inkomster, har riksdagen ansett sig böra höja stämpeln för köpebrev och därmed likställda handlingar, på grund varav lagfart sökes för aktiebolag, som icke driva bankrörelse, till dubbla beloppet mot för andra fastighetsägare.'

I 45 och 46 §§ lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse stadgas förbud för bankaktiebolag att förvärva fastighet i annat fall, än då fråga är om fastighet, avsedd för bankens inrymmande; dock må bankaktiebolag, till skyddande av fordran å offentlig auktion inropa fastighet, som är för fordringen utmätt eller pantsatt, men dylik fastighet skall åter avyttras, så snart det kan ske till belopp, som täcker fordringen.

I 161 och 162 §§ finnas motsvarande bestämmelser för solidariska bankbolag.

Då syftet med den i nu föreliggande kungl. proposition föreslagna

höjning av lagfartsstämpeln är att uppnå ökad statsinkomst, torde det kunna med fog ifrågasättas, om skäl finnas för bankaktiebolagens bibehållande i deras nuvarande privilegierade ställning, åtminstone i den utsträckning, som nu är fallet.

Till en början är det givet, att inga som hälst skäl förefinnas, varför bankaktiebolag vid lagfarande av fång å de fastigheter, som de enligt lagen äro berättigade att utan inskränkning förvärva, d. v. s. fastigheter för bankernas inrymmande, skola betala lägre stämpel än den som utgöres vid lagfart för andra aktiebolag. Det i 1883 års proposition förekommande argumentet, att fastigheterna i regel icke komma att under någon längre tid förbliva i bankaktiebolagens ägo, saknar här tillämplighet. Om det, såsom i sistnämnda proposition antages, till följd av bolags fastighetsförvärv uppstår minskning i omsättningen av fastigheterna, så är det klart, att denna minskning blir lika stor vid bankaktiebolags förvärvande av fastigheter för bankernas inrymmande som vid andra bolags fastighetsförvärv.

I dessa tider, då banksammanslagningar med ty åtföljande bankpalatsöverlåtelse höra till ordningen för dagen, torde ett upphävande av bankaktiebolagens privilegierade ställning i förevarande hänseende kunna tillföra staten icke obetydliga belopp, och om man besinnar de oerhörda vinster, som inhöstas av bankaktiebolagen, vinster som väl i allmänhet överträffa de flesta andra aktiebolags, synes det vara med rättvisan öfverensstämmande, att bankaktiebolagen, åtminstone med avseende å fastigheter för bankernas inrymmande, jämnställas med vanliga aktiebolag. Att såsom i propositionen föreslagits låta dem intaga en lika gynnad ställning som aktiebolag, vilka äro berättigade att erhålla statslån från egnahems- eller jordförmedlingsfonden, synes icke vara motiverat.

Med hänsyn till bankaktiebolagens förut antydda, i allmänhet mycket betydande ekonomiska resurser torde starka skäl tala för bolagens jämnställande med andra bolag jämväl beträffande andra fastigheter än sådana, som erfordras för bankernas inrymmande. Det gäller ju att skaffa ökade statsinkomster och att lägga dessa på de mest bärkraftiga.

På ovan antydda skäl och då de *solidariska bankbolagen* i allmänhet torde intaga samma gynnsamma ekonomiska ställning som bankaktiebolag, synes bestämmelsen om aktiebolags högre stämpelplikt böra utsträckas att gälla jämväl solidariska bankbolag.»

På de av motionären anförda skäl har utskottet funnit sig böra tillstyrka förevarande motion, i vad den avser skyldighet för bankaktiebolag och solidariska bankbolag att erlagga dubbel lagfartsstämpel vid förvärv av fastig-

Utskottet.

het, avsedd för bankens inrymmande. I fråga om andra fastigheter åter har utskottet ansett det skäl, som föranlett den nu gällande bestämmelsen, fortfarande äga giltighet och sålunda i denna del icke velat ifrågasätta någon ändring i vad Kungl. Maj:t föreslagit.

*Lagfarts-
ansökans
ingivande i
laga tid.*

Vid behandlingen av frågan om lagfartsstämpel har inom utskottet erinrats om den i 2 § av förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom förekommande bestämmelsen, enligt vilken i regel lagfart skall sökas å landet sist vid det lagtima ting, som infaller näst efter sex månader, och i stad inom tre månader, sedan fångtet skedde. Beträffande tillämpningen av denna bestämmelse har påpekats, hursom det ofta förekommer, att lagfart icke sökes inom laga tid. Det ville således synas som om den i 3 § av nämnda förordning stadgade vitespåföljden för försummelse i berörda hänseende icke vore tillfyllest. Å andra sidan har framhållits, att fall kunna förekomma, då skälig anledning finnes till uppskov med lagfarts sökande.

I anslutning till vad sålunda inom utskottet anförts och då det kan befaras att en höjd lagfartsstämpel kan bliva en ytterligare anledning till uppskov, har utskottet ansett sig böra ifrågasätta, att riksdagen fäster Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på det anmärkta förhållandet, vilket icke saknar betydelse ur fiskalisk synpunkt. Utskottet hemställer sålunda här nedan, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte, med beaktande av de omständigheter som må utgöra skälig anledning till uppskov med sökande av lagfart, låta verkställa utredning av frågan, huruvida genom höjd stämpelavgift eller annan verksam påföljd förberörda missförhållande må kunna avhjälpas.

*Köp och byte
av fartyg.*

Till det vid propositionen nr 95 A fogade statsrådsprotokollet har departementschefen anført, att det synts följdriktigt, att i sammanhang med den föreslagna höjningen av lagfartsstämpeln även höja stämpeln vid köp och byte av fartyg. Med anledning av riksdagens skrivelse den 15 juni 1916, nr 264, vore emellertid frågan härom i visst avseende föremål för utredning, vilken vid avfattandet av sistnämnda proposition icke hunnit avslutas.

Förslag om höjning av stämpeln vid köp och byte av fartyg innefattas i den senare avlämnade, ovan omnämnda propositionen nr 331. Vad i fråga härom där föreslagits har icke givit utskottet anledning till erinran.

*Höjning av
aktiestämpeln.
Propositionen.*

Vid föredragning av förslag till propositionen nr 95 A anförde departementschefen beträffande frågan om höjning av aktiestämpeln bland annat följande.

»Denna stämpel, som erlägges, då aktie- eller lottbrev i inländskt aktiebolag eller solidariskt bankbolag ävensom, efter 1914 års riksdagsbeslut, då andelsbevis eller delaktighetsbevis i annat inländskt bolag, som driver bankrörelse, så ock i kommanditbolag, av bolaget utgives, infördes genom beslut av 1906 års riksdag och utgör för aktier, lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis i nybildade bolag 5 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, varå aktien, lottbrevet eller beviset lyder, samt för aktier, lottbrev, andels- och delaktighetsbevis, som eljest utfärdas, 10 öre för varje fulla 10 kronor av nyssnämnda belopp. Kommitterade, som vid avgivandet av sitt förslag icke haft anledning att sysselsätta sig med stämpelavgiften för de andels- och delaktighetsbevis, om vilkas stämpelsskattskyldighet beslut fattats först vid 1914 års riksdag, hava i frågan om stämpelavgiften för aktie- och lottbrev framhållit, att giltiga skäl knappast blivit anförda för den i stämpelavseende nu förefintliga skillnaden mellan å ena sidan aktier och lottbrev i nybildade bolag och å andra sidan aktier och lottbrev, som eljest utgivas. Kommitterade hava därför ansett tillfället böra begagnas att införa likställighet mellan dessa båda slag av värdepapper och förmenat, att sådan likställighet borde åvägabringas genom att höja stämpeln för aktier och lottbrev, som utgivas vid bolags bildande, till en procent.»

Kungl. Maj:ts proposition överensstämmer i fråga om aktiestämpeln i sak med det av kommitterade framlagda förslaget.

Utskottet.

Mot vad Kungl. Maj:t i denna del hemställt har utskottet icke haft något att erinra.

I motionen I: 106 har herr friherre Fleming till stöd för sin ovan återgivna hemställan om sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att utländska aktier och lottbrev måtte underkastas stämpelplikt, anført:

*Motionen
I: 106*

»Uti gällande förordning liksom uti den nu föreliggande propositionen föreligger beträffande nu nämnda handlingar den olikheten, att för aktiebrev och lottbrev (samt de under denna rubrik fallande övriga delaktighetsbevis) stämpelplikt förefinnes endast såvida ifrågavarande handlingar beröra inländska bolag, under det att obligation, som i utlandet utgivits, även skall under vissa angivna förutsättningar här i landet stämpelbeläggas.

Orsaken till att aktier uti utländska aktiebolag icke ansetts böra här i landet stämpelbeläggas torde väl få sökas närmast däruti, att man ansett en sådan beskattning icke komma att medföra någon avsevärd inkomst för staten och sålunda icke vidare beaktats. — Då emellertid under de senare åren inom landet placerats utländska aktier i en icke obetydande utsträckning, torde det vara värt att tagas i övervägande, huruvida icke sådana värdehandlingar även borde vara underkastade stämpelavgift.

Rättvisan synes åtminstone kräva, att utländska aktier och lottbrev med hänsyn till stämpelpfikt behandlas lika som utländska obligationer. Huruvida däremot en ännu längre gående stämpelskyldighet, i likhet med den för inländska aktier och lotter, bör stipuleras, därom torde icke utan vidare utredning något bestämt omdöme kunna uttalas.

Att för ifrågavarande utländska aktier och lottbrev m. m. införa stämpelpfikt i samma omfattning som för utländska obligationer torde icke böra möta några betänkligheter, och torde icke heller för aktiebrev och lottbrev erfordras de undantag från stämpelpfikt, som äro för utländska obligationer gällande.»

Utskottet.

Bevillningsutskottet har sökt att erhålla upplysning om, i vilken ungefärlig omfattning utländska aktier under senare tider inkommit på den svenska marknaden, men några siffror i fråga härom synas icke finnas att tillgå. Emellertid är det bekant, att aktier i ett antal utländska företag numera finna köpare i Sverige, och det kan då synas skäligt, att även sådana värdepapper likaväl som utländska obligationer underkastas stämpelbeskattning, då de här i landet försäljas eller på annat sätt överlätas. Om utskottet sålunda funnit den av motionären väckta frågan värd beaktande, har utskottet dock icke velat, på sätt motionären avsett, för riksdagen framlägga förslag till bestämmelse i ämnet. Frågan tarvar nämligen otvivelaktigt, icke minst ur internationella synpunkter, en mera ingående utredning än utskottet varit i tillfälle att verkställa. Utskottet skall därför inskränka sig till att hemställa, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av ifrågavarande spørsmål ävensom, därest utredningen därtill giver anledning, om framläggande för riksdagen av förslag i ämnet.

*Höjning av
obligations-
stämpeln
samt införande
av stämpel-
skatt å vissa
kommunala
skuldförbindelser.
Propositionen.*

I fråga om höjning av stämpeln för obligationer samt införande av stämpelskatt för vissa kommunala skuldförbindelser anförde departementschefen (prop. 95 A) bland annat följande:

»Stämpelskatt å obligationer infördes i Sverige genom stämpelförordningen den 9 augusti 1894 och utgår fortfarande med det då fastställda beloppet av 30 öre för belopp ej överstigande 100 kronor och därutöver 30 öre för varje påbörjat hundratal kronor.

Då statens ökade inkomstbehov påkallade reglering av gällande stämpelskatter, hade kommitterade ansett höjning av obligationsstämpeln böra ifrågakomma i ett av de främsta rummen. Kommitterade ansåge nämligen obestridligt, att det kapital, som nedlades i obligationer, ägde en betydande skattekraft, ävensom att obligationsutgivaren i regel utan olägenhet

kunde bära en måttlig stämpelskatt. Med stöd av en jämförelse mellan främmande länders stämpelsatser för obligationer och den i vårt land gällande och då enligt kommitterades mening befogade invändningar ej kunde resas mot att obligationsstämpeln avsevärt ökades, förordade kommitterade en fördubbling av skattesatsen, varigenom den alltså skulle komma att utgå med 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor.

Kommitterade hade därjämte i syfte att förebygga kringgående av stadgandet om obligationsstämpeln föreslagit, att, därest kommun erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av amorteringslån, skulle, under förutsättning att det till upptagande medgivna lånets belopp icke understege 200,000 kronor och att återbetalningstiden vore bestämd till minst 15 år, skuldförskrivning, som utfärdades å lånebeloppet eller del därav, av utgivaren förses med stämpel till samma belopp, som för obligation stadgas.

Vad kommitterade i förevarande avseende förordat, har icke givit statskontoret anledning till erinran. Visserligen skulle det, säger statskontoret, kunna ifrågasättas, huruvida icke, därest en sådan bestämmelse om beläggning med stämpel av vissa kommunala skuldförbindelser som den föreslagna bleve beslutad, motsvarande stämpelpfikt borde införas för enahanda skuldförbindelser, som utfärdas av bolag o. d. Statskontoret ansåge dock skäl föreligga att först avvakta någon tids erfarenhet om verkan av den stämpelpfikt, som kunde varda ålagd kommunala förbindelser.»

Det förslag i fråga om stämpelskattskyldighet för obligationer och skuldsedlar, som innefattas i propositionen nr 95 A, ansluter sig helt till det av kommitterade avgivna och av statskontoret förordade.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit beträffande höjning av obligationsstämpeln har utskottet biträtt. Däremot har utskottet icke kunnat tillstyrka, att stämpelpfikt införas för vissa kommunala skuldförskrivningar, som icke utgöras av obligationer. Statskontoret har, på sätt ovan är återgivet, ifrågasatt, huruvida icke den av Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagna bestämmelsen borde föranleda, att enahanda skuldförbindelser, utfärdade av bolag o. d., borde underkastas motsvarande stämpelpfikt. Det med bestämmelsen avsedda syftet att förebygga kringgående av obligationsstämpeln kan enligt utskottets mening icke utgöra tillräckligt skäl för att ålägga vissa låntagare för vissa av dem utgivna skuldförbindelser en väsentligt högre skattskyldighet än den, som i motsvarande fall utkräves av andra låntagare. Förslaget har syntes utskottet så mycket mindre böra förordas som den högre skattskyldigheten drabbar kommunerna, vilkas upplåning på billiga villkor det otvivelaktigt ligger i statens intresse att underlätta.

Utskottet.

Omläggning till räntestämpel av stämpelskatten å bevis om insättning å depositions- och kapitalräkning samt införande av räntestämpel jämväl å avkastningen av andra på bankräkning insatta medel.

Propositionen.

Till det vid propositionen nr 95 A fogade statsrådsprotokollet anförde föredragande departementschefen vidare följande.

»Enligt nu gällande bestämmelser skall bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir ävensom å kapitalräkning eller annan räkning, därå penningar mot särskilt bevis mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas, vid utgivandet förses med stämpel av 50 öre för deponerat belopp, som ej överstiger 1,000 kronor, och därutöver 50 öre för varje påbörjat tusental kronor, dock med viss lindring i avgiftsbeloppet för insättning, som icke överstiger 500 kronor.

Kommitterade, vilka funnit dessa bestämmelser icke hava lämnat ett resultat, motsvarande det, som man kunde haft anledning förvänta, hava förordat *dels* en sådan omläggning av stämpelskatten å depositionsbevis och därmed uti förevarande hänseende nu likställda bevis, att till grund för beräkningen av denna skatt borde läggas, icke det belopp, varå insättningsbeviset lyder, utan i dess ställe den årliga avkastning, som å sålunda insatta medel erhålles, *dels ock* införande av enahanda stämpelskatt jämväl å avkastningen av medel inestående å checkräkning, upp- och avskrivningsräkning, giroräkning, folioräkning, löpande räkning eller annan sådan till sparkasseräkning icke hänförlig räkning hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, därå penningar mottagas för att vid anfordran återbetalas. Såsom skattesatser hava föreslagits 5 öre för räntebelopp, överstigande 5 men ej uppgående till 10 kronor, samt 10 öre för varje fulla 10 kronor av räntebelopp, uppgående till 10 kronor eller mera. Räntestämpel å penningar, som inestå i sparbank, skulle enligt den åsikt, kommitterades flertal omfattat, icke ifrågakomma. För ränta å sparkasseräkning hava kommitterade föreslagit en stämpelavgift av 10 öre för varje fulla 10 kronor av räntebeloppet, dock att stämpelfrihet skulle äga rum, om det tillgodoförda räntebeloppet för ett år icke uppgått till 20 kronor.

Då kommitterades flertal icke velat till beskattning föreslå sparbanksmedel, hade huvudsakliga skälet härtill varit, att det syntes mindre lämpligt att genom stämpelbeskattning betunga sparbankernas på förvärvande av vinst icke anlagda verksamhet för uppsamlande av smärre besparingar. Om sparbanksrörelsen i ett eller annat avseende kommit att överskrida sitt naturliga verksamhetsområde, borde detta enligt flertalets mening regleras icke i beskattningsväg utan genom införande av skärpt kontroll å dessa bankers skötsel och genom vidtagande av till äventyrs nödiga ändringar i gällande författningar rörande sparbankerna. Att å andra sidan från här ifrågavarande beskattning undantaga sparkasseräkningar hade kommitterades flertal icke funnit tillrädligt, enär därigenom den föreslagna räntestämpels effektivitet skulle i väsentlig grad äventyras, varjämte näp-

peligen tillräckliga skal torde vara anförda för att skillnad skulle göras mellan ränteavkastning å depositions- och kapitalräkningar samt — åtminstone en mera avsevärd — dylik avkastning å sparkasseräkning.»

För egen del ansåg departementschefen försiktigheten bjuda, att räntestämpeln utsträcktes att omfatta alla slag av bankräkningar, därå penningar mottagas för förräntning. Det kunde eljest befaras, att insättarna, måhända i stor utsträckning, skulle begagna sig av möjligheten att överflytta medel från de bankräkningar, vilka berördes av skatten, till andra räkningar, å vilkas inestående medel skatten ej finge tillämpning.

Genom räntestämpelns införande och genom utvidgningen av denna beskattningsform till alla de områden, som kreditinrättningarna öppna för den allmänhet, som genom penningars insättande å bankräkning av det ena eller andra slaget vill på en gång hava sina tillgångar i gott förvar och av dem erhålla en säker avkastning, torde, anförde departementschefen vidare, under förutsättning av erforderlig kontroll över själva stämpelbeläggningen, vara sört för att ett kringgående av beskattningsbestämmelserna näppeligen kunde ifrågakomma.

Departementschefen fortsatte:

»Genom att låta räntestämpeln utgå i förhållande till räntebeloppet och icke i förhållande till det insatta kapitalets storlek har man sört för en rättvist avvägd beskattning av de insatta medlen, vunen genom beaktande av de skiljaktigheter med avseende å räntefotens storlek, som förekomma vid olika placeringar, och av den olika tidrymd placeringarna avse.

I fråga om skattesatsens storlek har jag anslutit mig till kommitterades förslag. I regel blir skatten alltså ungefär en procent av räntebeloppet. För mindre belopp, inestående i sparbank eller, i andra kreditinrättningar, å sparkasseräkning, har jag, ävenledes i likhet med kommitterade, funnit skattefrihet böra äga rum. Men jag har ansett gränsen för skattepliktens inträde böra höjas utöver vad kommitterade föreslagit. Sålunda har jag tänkt mig, att skattskyldighet skulle inträda först i fråga om räntebelopp av 40 kronor och däröver, i stället för enligt kommitterades förslag redan vid ett räntebelopp av 20 kronor.»

I tre av de föreliggande motionerna har ifrågasatts utvidgning av den av Kungl. Maj:t föreslagna stämpelfriheten för mindre belopp. Det mest vittgående yrkandet härutinnan har framställts i den av herrar Olsson i Ramsta och Jönsson i Fridhill avgivna motionen II: 347, vari hemställts om skattefrihet för ränteinkomster under 100 kronor å depositions-, kapital-, sparkasse- och sparbanksräkning. I motionen I: 110 har herr Rooth ifrågasatt, att räntestämpel icke måtte utgå för avkastningen

Motioner.

å i sparbank insatta medel till kapitalbelopp av 5,000 kronor och därunder. Slutligen har i motionen II: 357 av herr Jonsson i Hökhult m. fl. hemställts, att den av Kungl. Maj:t i fråga om medel, som innestå å sparkasseräkning eller däremot i sparbank svarande räkning, föreslagna gränsen för stämpelfrihet, 40 kronor, måtte höjas till 100 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag att ersätta den nu utgående depositionsstämpeln med räntestämpel och att utsträcka tillämpningen av denna form av stämpelbeskattning till de övriga bankräkningar, som i förslaget avses, har utskottet ansett sig böra tillstyrka. Endast härigenom torde nämligen en effektiv beskattning på ifrågavarande område kunna ernås. Vid genomförandet av denna räntebeskattnings bör emellertid tillses, att densamma såvitt möjligt icke kommer att drabba de mindre bemedlades mödosamt hopbringade besparingar. Vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har utskottet, i likhet med förenämnda motionärer, icke ansett tillfyllest. Med hänsyn icke minst till penningvärdets fall torde det finnas goda skäl för att från stämpelavgift befria avkastningen av icke oväsentligt större kapital än 800 kronor, som under förutsättning av förräntning efter 5 % skulle motsvara det av Kungl. Maj:t föreslagna stämpelfria maximum 40 kronor. Vid övervägande av de olika möjligheter att tillgodose det angivna syftet, vilka i hithörande motioner ifrågasatts eller eljest erbjuda sig, har utskottet till en början funnit sig icke kunna tillstyrka det förslag, som framställts av herrar Olsson i Ramsta och Jönsson i Fridhill. Därigenom skulle nämligen öppnas så vidsträckta möjligheter att genom insättning på olika slag av bankräkningar och genom anlåtande av flere banker undandraga även mycket betydande räntebelopp stämpelbeskattning, att hela resultatet av räntestämpelns införande kunde äventyras. I herr Rooths förslag har gränsen för stämpelfrihet satts högre än utskottet ansett tillrädligt och den av honom ifrågasatta beräkningsgrunden har dessutom synt utskottet mindre lämplig. Däremot har utskottet funnit den av herr Jonsson i Hökhult m. fl. ifrågasatta begränsningen av stämpelfriheten vid 100 kronors räntebelopp vara väl avvägd, då det gäller insättning i sparbank. I fråga om sparkasseräkning i andra penninginrättningar har utskottet däremot ansett syftet icke påkalla en så väsentlig höjning av den av Kungl. Maj:t föreslagna gränsen, utan velat för sin del ifrågasätta gränsens bestämmande till 50 kronors räntebelopp.

*Kooperativa
kassor.*

Vid behandlingen av frågan om räntestämpeln har inom utskottet uttalats önskvärdheten därav, att insättningar å sparkasseräkning i sådan centralkassa för jordbrukskredit, som omtalas i lagen den 18 juni 1915, innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit, även-

som insättningar å liknande räkning i andra kooperativa kassor icke måtte drabbas av räntestämpel i större utsträckning än insättningar i sparbank. Utskottet, som icke varit i tillfälle att underkasta detta spörsmål den närmare undersökning det säkerligen tarvar, har emellertid ansett sig böra föreslå riksdagen, att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga frågan i övervägande och, om förhållandena därtill föranleda, förelägga riksdagen förslag till särskilda bestämmelser i ämnet.

Beträffande stämpel å lottsedlar anförde departementschefen:

»I flertalet främmande länder, där lotterier äro tillåtna, har staten genom särskild beskattning av företagen velat göra sig delaktig av den stora vinst, dylika företag i allmänhet lämna. Att så icke varit förhållandet i vårt land, beror naturligtvis därpå, att inhemska lotterier varit i princip här i landet förbjudna. De förenämnda stämpelkommitterade hava, utan att inlåta sig på den omtvistade frågan, huruvida och i vilken mån lotterier böra tillstånd, ansett sig böra framhålla, att det lärer kunna tagas för avgjort, att lotterier under åtminstone en avsevärd framtid komma att här i landet bedrivas, och, säga kommitterade, vid sådant förhållande synes med skäl kunna ifrågasättas, om icke staten här liksom i andra länder bör genom beskattning skaffa sig del av de rikliga medel, som användas för lotteriändamål. De penningtillgångar, som framträda vid inköp av lotter, särskilt av lotter i penninglotterier, hava visat sig vara i mycket hög grad okänsliga för den dryga belastning av desamma, som plägat utgå i form av överpris på lotter eller andelsbevis i sådana; och det torde med visshet kunna antagas, att en beskattning i form av en stämpel å lottsedlarna skulle — jämte det den gäve staten en icke så alldeles obetydlig inkomst — för lottägarna bliva jämförelsevis litet märkbar. Skatten borde emellertid icke drabba lotteriföretaget, utan läggas så, att den träffade lottköparen. Detta syfte vunnas enklast genom att stämpelbelägga lottsedlarna och icke, såsom ofta sker utomlands, låta skatten utgå av lotteriföretagets tillgångar.

För att från skatt undantaga lottsedlar i lotterier, vilka avse bortlottning av lösören för välgörande ändamål eller av konst saker till svenska konstidkares understöd och uppmuntran och vilka på grund av det synnerligen behjärtansvärda ändamålet icke lämpligen böra på något sätt försvåras, hava kommitterade med beaktande därav, att för anordnande av dylika lotterier erfordras tillstånd av Konungens befallningshavande, under det att för anställandet av andra lotterier kräves medgivande av Kungl. Maj:t, föreslagit att skatteplikt skall förefinnas endast för lottsedlar i lot-

Lottsedel-
stämpel.
Propositio-
nen.

terier av senare slaget. Kommitterade hava vidare i fråga om skatteplik-
tens storlek skilt emellan två grupper av lotterier, nämligen å ena sidan
lotterier, däri vinsterna utgöras av penningbelopp, samt å andra sidan
lotterier med vinster bestående av lösören eller eljest andra värdeföremål
än penningar. Skattekraften hos lottsedlarna i dessa olika slag av lotterier
vore väsentligen olika. Vad beträffar penninglotteriernas lottsedlar, torde
dessa utan olägenhet kunna bära en stämpel av 10 procent av lottsedlar-
nas nominella värde. En dylik stämpel skulle däremot vara väl dryg för
lottsedlar i flertalet varulotterier och dessutom i åtskilliga fall komma att
utgå med belopp, som på grund av sin ojämnhet vore för lottsedlarnas
avsättning något hinderligt. Med hänsyn härtill hade kommitterade före-
slagit en låg fix stämpel för dylika lottsedlar, närmare angiven till 10 öre
för varje lottsedel.

Statskontoret har förklarat, att kommitterades förslag om införande
av stämpel å lottsedlar och om sättet för denna skatts upptagande i
vissa fall icke givit anledning till något särskilt uttalande från stats-
kontorets sida.

I enlighet med vad sålunda blivit föreslaget har jag inrymt bestäm-
melser om stämpelavgift å lottsedlar i det förslag till utvidgning av stäm-
pelbeskattningen, varom nu är fråga, och har jag däri även upptagit det
förslag till särskild ordning för skattens erläggande, som av kommitterade
upprättats och som i författningsförslaget återfinnes under 56 §.»

Utskottet.

Förslaget att stämpelbeskatta lottsedlar har utskottet funnit fullt
befogat och mot de av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna i fråga om
skattesatser och undantag från stämpelplikt har utskottet icke haft något
att erinra. Utskottet har dock icke velat lämna oanmärkt, att genom bi-
fall till förslaget den olägenheten uppstår, att utländska lotterier som finna
avsättning för sina lotter här i landet, komma i en gynnsammare ställ-
ning än inhemska. Med hänsyn till det enligt förordning den 6 augusti
1881 gällande förbud mot att avyttra lotter i, bland annat, utländska lot-
terier kan någon stämpelbeläggning av utländska lottsedlar, vilka trots
nämnda förbud avyttras till köpare i Sverige, uppenbarligen icke ifrågasättas.
Huruvida genom någon annan beskattningsform den önskvärda likställig-
heten mellan utländska och inhemska lotterier i berörda hänseende må
kunna åvägabringas, har utskottet icke varit i tillfälle att utreda. Det
har emellertid synts utskottet önskvärt, att frågan blir föremål för pröv-
ning och har utskottet därför ansett lämpligt, att riksdagen fäster Kungl.
Maj:ts uppmärksamhet på densamma.

I fråga om stämpel å interimsbevis och interimskvitto å aktiebrev och lottbrev anförde departementschefen följande:

»Efter det svenska bankföreningen i underdånig skrivelse i september 1915 hemställt om vissa ändringar i stämpelförordningen i syfte att undanröja nu förefintliga svårigheter i fråga om stämpling av interimsbevis och promesser å aktiebrev och lottbrev, hava generalpoststyrelsen och statskontoret ävensom patent- och registreringsverket i detta ärende avgivit underdåniga utlåtanden. De två sistnämnda ämbetsverken hava även yttrat sig över vissa av generalpoststyrelsen uttalade önskemål rörande förtydligande och kompletterande av stämpelförordningens bestämmelser i särskilt angivna hänseenden. För lösning av de uppkomna frågorna hava ämbetsverken antytt i större eller mindre grad från varandra avvikande utvägar. Särskilt har patent- och registreringsverket, vars utlåtande först den 20 februari 1917 inkommit till finansdepartementet, anvisat utvägar för frågans lösning, vilka för sitt genomförande kräva ändringar på aktiebolagslagstiftningens och närliggande områden av den omfattning, att deras lämplighet och konsekvenser icke utan noggrann granskning kunna bedömas. Jag har fördenskull icke, såsom jag önskat, varit i tillfälle att nu upptaga dessa frågor till sådan behandling i sammanhang med övriga av mig ifrågasatta ändringar i stämpelförordningen, att de kunna vinna en fullständig lösning. Atskilliga skäl tala dock för, att redan nu försök göras att åstadkomma en provisorisk lösning av en av de uppkomna frågorna. Då år 1914 i stämpelförordningen infördes bestämmelser avseende att i fråga om stämpelskatteskyldighet likställa promesser å aktie- och lottbrev med aktie- och lottbrev, skedde detta i avsikt att förebygga kringgående av gällande bestämmelser om stämpelbeskattning av dylika brev. Emellertid borde till fullständigt förebyggande av dylikt kringgående bestämmelser om stämpelskatteskyldighet för bevis om verkställd inbetalning å aktie eller lott (interimsbevis, interimskvitto) snarare hava givits. Generalpoststyrelsen har fäst uppmärksamheten å denna lucka i lagstiftningen och de två andra ämbetsverk, vilka, enligt vad jag nyss anförde, i frågan avgivit utlåtanden, hava ävenledes framhållit att här föreläge en lucka, som behövde fyllas. Jag har i enlighet med dessa uttalanden låtit utarbета* förslag om stämpelskatteskyldighet för ifrågavarande interimsbevis och interimskvitton såsom för aktie- och lottbrev. Samtidigt har jag funnit det riktigtast att ur uppräknningen av stämpelpfiktiga handlingar utesluta promesserna. När 1914 dessa infördes såsom stämpelpfiktiga i likhet med aktier och lottbrev, torde man närmast hava avsett att därmed träffa just ifrågavarande interimsbevis och interimskvitton. Då emellertid aktiebolagslagen i 27 § skiljer mellan dessa och promesserna, måste man redan ur terminologisk synpunkt und-

*Interimsbevis
å aktier m. m.*

Propositionen.

vika att i stämpelförordningen sammanblanda dem, och då härtill kommer, att det ändamål, man 1914 ville vinna med stämpelbeläggandet av promesserna, ur skatteteknisk synpunkt riktigast nås genom att göra interimisbevis och interimskvitton stämpelpliktiga, kunna utan olägenhet promesserna ur stämpelförordningen uteslutas.

Oavsett de skäl, som sålunda angivits för att ur stämpelförordningen helt utesluta promesserna, hava, vad 27 § angår, särskilda grunder föranlett deras undantagande från denna paragrafs speciella stadganden. Då dessa grunder jämväl äga sin giltighet beträffande interimisbevisen och interimskvittona, vilka nu föreslagits skola träda i promessernas ställe, tillåter jag mig något beröra denna fråga. Den i 27 § stämpelförordningen stadgade skyldighet att låta stämpling av aktiebrev, lottbrev, promesser m. fl. handlingar av likartad natur alltid verkställas genom generalpoststyrelsens försorg har, vad beträffar promesser, visat sig i praktiken medföra så gott som oöverstigliga svårigheter. Promesser, likasom interimisbevis, kunna icke på förhand stämpelbeläggas eller åsättas stämpelingsbevis, avseende visst belopp, enär det icke blir känt, huru de skola stämpelbeläggas, förr än just vid det tillfälle, då de skola utgivas, d. v. s. sedan aktie- eller lottägaren verkställt betalning; det ligger nämligen i hans makt att inom vissa gränser i en eller flera omgångar betala större eller mindre del av det belopp, han skall erlægga för aktien eller lotten. Den apparat, varmed stämpling hos generalpoststyrelsen verkställs, är icke anordnad för stämpling av enstaka handlingar, utan kan med fördel användas endast för stämpling på en gång av ett större antal handlingar, vilka alla skola åsättas stämpel till samma belopp. Genom dessa förhållanden hava stora svårigheter uppstått såväl för de avgiftspliktiga bolagen som för generalpoststyrelsen, och förslag hava framställts om ändrade bestämmelser, åsyftande en mera lämplig ordning för ifrågavarande stämplings verkställande. Då emellertid dessa förslag ännu icke kunnat underkastas tillräckligt noggrann prövning och det är av vikt, att de övriga förslag till ändringar i stämpelförordningen, som jag nyss berört, så snart ske kan överlämnas till riksdagens prövning, böra åtminstone redan nu promesserna avskiljas från den grupp av handlingar, som skola stämplas i den i 27 § angivna ordning, fränsett de skäl, som eljest, enligt vad ovan sagts, tala för deras uteslutande ur förordningen i allmänhet. Härigenom torde den mest påtagliga olägenheten av nu gällande bestämmelser kunna på ett enkelt sätt avlägsnas, utan att någon nämnvärd fara för beskattningsbestämmelsernas kringgående torde behöva uppstå. Jag föreställer mig nämligen, att då generalpoststyrelsens åliggande att ombesörja aktie- och lottbrevens stämpling fortfarande bibehålles och nämnda styrelse har att fastställa det belopp, med vilket stämpel skall

utgöras, generalpoststyrelsen icke torde medgiva något avdrag vid stämpelberäkningen för stämpelbeläggning å interimsbevis eller interimskvitto, utan att hava förvissat sig om att dylik beläggning i verkligheten ägt rum. Det ligger i sakens natur, att då i förordningen interimsbevis och interimskvitton träda i promessernas ställe, 27 § ej heller bör omfatta dem; vad nyss sagts om de med där stadgade förfarande förbundna olägenheter i fråga om promesserna, äger sin fulla giltighet även beträffande nämnda andra handlingar.»

Vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition i förevarande del har inom utskottet ifrågasatts sådan ändring i de av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna, att interimsbevis skulle kunna under viss förutsättning undantagas från stämpelplikt. Det inom utskottet väckta förslaget avsåg, att utgivare av aktiebrev eller lottbrev skulle vara befriad från skyldighet att stämpelbelägga interimsbevis, därest han hos generalpoststyrelsen på en gång inbetalade sammanlagda stämpelbeloppet för de aktiebrev eller lottbrev, som samtidigt skulle utgivas eller ock för samma stämpelbelopp ställde godkänd säkerhet.

I anledning av nämnda förslag har bevillningsutskottet efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning mottagit generalpoststyrelsens utlåtande, varav framgår, att svenska bankföreningen i sin av departementschefen i ovan återgivna anförande omnämnda skrivelse framställt ett med ovanberörda ändringsförslag i huvudsak sammanfallande förslag samt att generalpoststyrelsen häröver yttrat sig. Det inom utskottet väckta förslaget tillhör sålunda de frågor, om vilka departementschefen i nämnda anförande yttrat, att de icke utan noggrann granskning kunde bedömas ävensom att han icke varit i tillfälle att i detta sammanhang framlägga förslag till deras lösning.

Generalpoststyrelsens ovannämnda, till bevillningsutskottet avgivna utlåtande, vilket såsom bilaga åtföljer detta betänkande, har synts utskottet ådagalägga, att den av Kungl. Maj:t nu föreslagna anordningen beträffande stämpelbeläggning av interimsbevis icke är i allo tillfredsställande. Då föredragande chefen för finansdepartementet emellertid uttryckligen betecknat nämnda anordning såsom en provisorisk lösning av frågan, torde utskottet kunna uttala sin förvissning därom, att Kungl. Maj:t skall, efter verkställd ytterligare utredning i ämnet, till nästkommande års riksdag avlåta förslag till de ändringar i vad som nu föreslagits, till vilka utredningen kan giva anledning.

Utskottet.

Propositionen 95 A i övrigt.

Ur det stycke under 8 §, som börjar med ordet *Checkräkning*, torde ordet *sparbank* böra utgå.

De genom propositionen nr 95 A föreslagna ändringar i stämpelförordningen, om vilka utskottet icke ovan yttrat sig, föranleda icke någon erinran från utskottets sida.

Propositionen nr 331.

Av de ändringar i gällande stämpelförordning, som Kungl. Maj:t genom propositionen nr 331 föreslagit, har den som rör stämpelavgift vid köp ock byte av fartyg ovan av utskottets berörts, därvid utskottet anslutit sig till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Beträffande vad Kungl. Maj:t under 7 § föreslagit om stämpelfrihet för alkoholistanstalter och enskilda parter i mål och ärenden rörande tillämpning av vad särskilt är stadgat om behandling av alkoholister har utskottet att påpeka, att justitieombudsmannens ovan återgivna framställning angående ändrad lydelse av 7 § i stämpelförordningen innehåller förslag i enahanda syfte men av annan lydelse än det av Kungl. Maj:t framställda. Utskottet, som icke ansett sig böra i anledning av justitieombudsmannens förslag ifrågasätta ändring av den avfattning, bestämmelsen nu erhållit i Kungl. Maj:ts förslag, har icke heller i övrigt haft något att erinra mot de ändringar i stämpelförordningen, som genom propositionen nr 331 föreslagits.

J. O:s framställning.

Vad justitieombudsmannen i sin förenämnda framställning eljes hemställt, har utskottet kunnat oförändrat biträda.

På grund av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 95 A icke kunnat oförändrad bifallas och med bifall till de ändringar i gällande stämpelförordning, som innehållas i det med propositionen nr 331 framlagda förslaget, samt i anledning av justitieombudsmannens ovan omförmälda framställning, antaga det förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, som finnes såsom bilaga 1 fogat vid detta betänkande;

2) att motionerna
I: 110 av herr Rooth,

I: 111 av herr von Koch,
II: 342 av herr Holmström,
II: 347 av herrar Olsson i Ramsta och Jönsson i
Fridhill samt
II: 357 av herr Jonsson i Hökhult m. fl.
må anses besvarade genom vad utskottet ovan
under 1) hemställt;

3) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t, med erinran om de ofta förekommande fall då lagfart å fast egendom icke sökes inom de i 2 § av förordningen angående lagfart å fång till fast egendom föreskrivna tider, anhålla, att Kungl. Maj:t ville, med beaktande av de omständigheter som må utgöra skälig anledning till uppskov med sökande av lagfart, låta verkställa utredning av frågan, huruvida genom äventyr av höjd stämpelavgift eller annan verksam påföljd förberörda missförhållande må kunna avhjälpas, ävensom till riksdagen inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda;

4) att riksdagen måtte, i anledning av motionen I: 106 av herr friherre Fleming, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, huruvida aktier och andra andelsbevis i utländska företag lämpligen böra bliva föremål för stämpelplikt, innan de härstädes belånas, försäljas eller eljes överlåtas, ävensom, därest utredningen därtill föranleder, till riksdagen inkomma med förslag till bestämmelser i ämnet; samt

5) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t — med uttalande att enligt riksdagens mening den i det av utskottet nu förordade förslaget föreskrivna räntestämpeln icke bör beträffande insättningar å sparkasseräkning i sådan centralkassa för jordbrukskredit, varom stadgas i lagen den 18 juni 1915, innefattande vissa bestämmelser om centralkassor för jordbrukskredit, eller å liknande räkning i andra kooperativa kassor erhålla tillämpning i större omfattning än utskottet ifråga om

insättningar i sparbank föreslagit — hemställa, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning i detta ämne och, om förhållandena därtill föranleda, förelägga riksdagen förslag till särskilda bestämmelser till ernående av det angivna syftet.

Stockholm den 22 maj 1917.

På bevillningsutskottets vägnar.

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herr friherre *Palmstierna*, i fråga om viss del av motiveringen.

Bilaga 1.

Förslag

till

Förordning

om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 3, 7, 8, 10, 15, 20, 22, 23, 27 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom., 47 och 51 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola — vissa paragrafer i nedan angivna delar — hava följande ändrade lydelse samt att i samma förordning skall näst efter VII kap. införas ett nytt, VIII kap. av den lydelse nedan sägs:

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna till följande avdelningar:

Första avdelningen.

Underdomstolar i stad; — — — — — magistrater och övriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar; till statsförvaltningen hörande myndigheter i municipalsamhällen och med municipalsamhällen jämförliga samhällen; notarii publici — — — — — övriga avdelningar upptagna.

— — — — —
vid Kungl. Maj:ts orden.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag, denna tariff:

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 7 saml. 48 häft. (Nr 58.)

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.

<i>Fastighetsbok</i> , utdrag av, som tecknas på lagfartsbevis eller på utdrag av lagfarts- eller in-teckningsprotokoll	—	—	—	—	fritt		—	—	—	—
<i>Fastighetsregister</i> , avskrift eller utdrag av upplägg i, som jämlikt § 28 i förordningen angående jordregister eller 2 kap. 5 § i lagen om fastighetsbildning i stad eller 30 § i förordningen med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad rekvireras av förrättningsman	—	—	—	—	fritt		—	—	—	—
som eljest begäres: om avskriften eller utdraget omfattar blott ett in-krivningsrum	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
om avskriften eller utdraget omfattar mera än ett inkrivningsrum: för det första rummet	—	25	—	—	—	50	—	—	—	—
för vardera av det andra och tredje rummet	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—
för ett vart av efterföljande rum	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—
<i>Fiskepass</i> ; se <i>Pass</i> .										

<i>Intyg</i> om registrering av mönster	—	—	—	—	fritt		—	—	—	—
att ansökning om varumärkes registrering mottagits eller att registrering av varumärke förnyats	—	—	—	—	fritt		—	—	—	—
<i>Kallelse</i> å okända borgenärer i anledning av ansökning om tillstånd att nedsätta aktiebolags kapital	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—

<i>Expedition</i> , som icke här ovan är särskilt nämnd, varje ark	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.
 Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:
 akademier — — — arrende- eller nyttjanderätt;
 barnavårdsnämnder;
 fattigvårdssamhällen — — — delgivas;
 fosterbarnsnämnder ävensom, i ärenden angående tillämpning
 av lagen om fosterbarns vård, hälsovårdsnämnder och kommunal-
 nämnder;
 hushållningssällskap, länens;

medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

nykterhetsnämnder, alkoholistanstalter och enskilda parter i mål och ärenden rörande tillämpning av vad särskilt är stadgat om behandling av alkoholister;

pensionsinrättningar;

— — utländska hamnar.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Aktiebrev i inländskt aktiebolag skall, innan brevet av bolaget utgives, förses med stämpel av 10 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, varå den i brevet avsedda aktie lyder, eller, om brevet utfärdats å två eller flera aktier, av det belopp, varå aktierna sammanlagt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för aktie skall erläggas betalning med högre belopp än det, varå aktien lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Upprättat aktiebrev skall, ändock att det icke blivit av aktieägaren mottaget, anses såsom av bolaget utgivet, då aktieägaren äger att detsamma hos bolaget utbekomma.

Aktiebrev, som utan erläggande av betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstört sådant brev eller i utbyte mot aktiebrev i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya aktiebrevet utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå det förkomna, förstörda eller utbytta aktiebrevet lytt, eller, om det nya aktiebrevet skall ersätta flera äldre brev, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre breven varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas.

Har behörig stämpelbeläggning av interimisbevis eller interimskvitto ägt rum, gälle den stämpelbeläggning även för det aktiebrev, mot vilket interimisbeviset eller interimskvittot sedermera utbytes, där icke aktiebrevet skall beläggas med stämpel till högre belopp, i vilken händelse detsamma åsättes fyllnadsstämpel.

Aktiebrev, som sålunda utfärdas utan att beläggas med den här ovan för aktiebrev stadgade stämpel, skall förses med anteckning om orsaken härtill.

För aktiebrevs behöriga stämpelbeläggning eller förseende med anteckning om orsaken till underlåten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen över stämpelbeläggningen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera av dem, dessa ledamöter.

Se för övrigt 27 §.

Andelsbevis; se *Lottbrev*.

Byte av fartyg (präm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg: anmälan om bytet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omnämnda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Anmälan, varom här är fråga, skall åtföljas av intyg av trovärdiga, med saken förtroga män om fartygets värde.

I övrigt skall i tillämpliga delar i fråga om byte av fartyg gälla vad om köp av fartyg i denna paragraf är stadgat.

Check; lika med *Växel*.

Checkräkning, upp- och avskrivningsräkning, giroräkning, folioräkning, löpande räkning eller annan sådan räkning hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, därå penningar mottagas för att vid anfordran återbetalas; lika med *Depositionsräkning*.

Delaktighetsbevis; se *Lottbrev*.

Depositionsräkning, hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, å vilken räkning penningar mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas: räntebesked, räntekupong, kvittens eller annan anteckning, varigenom insättare tillgodoföres eller erkänner sig hava mottagit ränta å räkningen, skall av banken, kreditinrättningen eller bankiren, då anteckning, efter vad nyss blivit sagt, delgives insättaren eller, där sådan delgivning icke äger rum, då räntebeloppet gottskrives insättaren, förses med stämpel av 5 öre, om räntebeloppet överstiger 5 men ej uppgår till 10 kronor, samt av 10 öre för varje fulla 10 kronor av räntebeloppet, om detta uppgår till 10 kronor eller högre belopp.

Vad sålunda är stadgat i fråga om stämpel för ränta å här omnämnda räkningar äger icke tillämpning i avseende å medel, som äro insatta för statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse samt riksdagens verk, så länge dessa medel för sådant verk eller styrelse innestå.

Sökes betalning på grund av bevis om insättning på depositionsräkning hos offentlig myndighet, skall beviset förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning sökes;

dock är depositionsbevis fritt från sistnämnda stämpelavgift, då på grund därav fordran bevakas i konkurs.

Se för övrigt 54 och 55 §§.

Fideikommissbrev om fast egendom skall, då det för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

Gåva av fast egendom: avhandling därom skall, då den för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

Inkassering av penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot vars företeende eller avlämnande betalning fordras; lika med *Växel*; dock att handling, som avser inkassering av penningar genom postförskott eller s. k. efterkrav, är från stämpel fri.

Intecknat skuldebrev; se *Skuldebrev*.

Interimsbevis, Interimskvitto å aktiebrev; lika med *Aktiebrev*.

» » å lottbrev; lika med *Lottbrev*.

Invisning; lika med *Växel*.

Kapitalräkning eller annan räkning, därå penningar mot särskilt bevis mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas; lika med *Depositionsräkning*.

Köp av fast egendom: avhandling därom skall, då den för lagfart företes, förses med stämpel, som, utom i de fall, varom nedan stadgas, skall utgöra 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Köpeavhandling, på grund varav lagfart sökes för bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, då egendomen är avsedd för bankens inrymmande, eller för annat aktiebolag, som icke är berättigat att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden, skall

beläggas med stämpel av 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Är köparen svensk medborgare, som icke under nästföregående året taxerats enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av minst 1,800 kronor, förses köpeavhandlingen, där egendomens värde icke överstiger 5,000 kronor, med stämpel allenast av 60 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, samt om värdet överstiger 5,000 men icke 8,000 kronor med stämpel av 80 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlåtes inom den för lagfart föreskrivna tid, räknat från första fånget, och inom samma tid för lagfart företes samt köpeavhandlingen därvid är åtföljd av skriftlig, av såväl säljare som köpare på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet än den, som finnes upptagen i den för lagfart företedda fångeshandlingen, äger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånget.

Fångeshandling, på grund varav sökes lagfart å järnväg, är från stämpel fri.

Köp av fartyg (pråm) om minst 40 bruttoton eller lott i sådant fartyg: anmälan om köpet till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet skall förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av fartygets eller lottens värde vid tiden för överlåtelsen.

Upphör fartyg på grund av försäljning till utlandet att vara svenskt, skall anmälan för dess avförande ur fartygsregistret förses med stämpel enligt vad här ovan stadgas.

Vid köp av fartyg från utländsk ägare ävensom vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg, äger här ovan stadgade avgiftsskyldighet icke rum.

Där köpeavhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, överlåtes inom den för anmälan stadgade tid och inom samma tid i sammanhang med sådan anmälan företes, äger stämpelbeläggning rum endast för sista fånget.

Anmälan, som här ovan omförmäles, skall åtföljas av skriftlig, såväl av köparen som av säljaren meddelad uppgift å köpeskillingen ävensom på heder och samvete avgiven förklaring, att icke i någon form därutöver lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet.

Sökes på grund av köpeavhandling om fast egendom eller om fartyg hos offentlig myndighet inteckning eller på grund av köpeavhandling, som

nyss nämnts, eller köpeavhandling om lösören, vilka i säljarens vård kvarbliva, betalning för ogulden köpeskilling, skall köpeavhandlingen förses med särskild stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket inteckning eller betalning sökes;

dock är köpeavhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Se för övrigt 9, 10 och 13 §§ samt 34 § 2 mom.

Lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt solidariskt bankbolag eller annat inländskt bolag, som driver bankrörelse, så ock i kommanditbolag skall, innan brevet eller beviset av bolaget utgives, förses med stämpel av 10 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, varå den i brevet eller beviset avsedda lott eller andel lyder, eller, om brevet eller beviset utfärdats å två eller flera lotter eller andelar, av det belopp, varå lotterna eller andelarna sammanlagt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för lott eller andel skall erläggas betalning med högre belopp än det, varå lotten eller andelen lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Upprättat lottbrev skall, ändock att det icke blivit av lottägaren mottaget, anses såsom av bolaget utgivet, då lottägaren äger att detsamma hos bolaget utbekomma.

Lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis, som utan erläggande av betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstört sådant brev eller bevis eller i utbyte mot lottbrev eller bevis i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya lottbrevet eller beviset utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå det förkomna, förstörda eller utbytta lottbrevet eller beviset lytt, eller, om det nya lottbrevet eller beviset skall ersätta flera äldre brev eller bevis, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre breven eller bevisen varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas.

Har behörig stämpelbeläggning av interimbevis eller interimskvitto ägt rum, gälla den stämpelbeläggning även för det lottbrev, mot vilket interimbeviset eller interimskvittot sedermera utbytes, där icke lottbrevet skall beläggas med stämpel till högre belopp, i vilken händelse detsamma åsättes fyllnadsstämpel.

Lottbrev eller bevis, som sålunda utfärdas utan att beläggas med den här ovan för lottbrevet eller beviset stadgade stämpel, skall förses med anteckning om orsaken därtill.

För den behöriga stämpelbeläggningen av lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis eller deras förseende med anteckning om orsaken till

underlåten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen över stämpelbeläggningsen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera av dem, dessa ledamöter.

Vad sålunda är stadgat gäller dock icke bevis å grundfondstillskott i sparbanker.

Se för övrigt 27 §.

Lottsedel för deltagande i lotteri, som med Kungl. Maj:ts tillstånd anordnats, skall av lotteriets anordnare före utlämnandet förses med stämpel, då lotteriet avser penningar, av 10 öre för varje hel krona av det belopp, varå lottsedeln lyder, och, då lotteriet avser andra värdeföremål, av 10 öre för varje lottsedel.

Se för övrigt 56 §.

Lösöreköp: avhandling därom, se *Köp*.

Obligation, som utfärdas här i riket, skall av obligationsutgivaren före utlämnandet förses med stämpel av 60 öre för belopp, ej överstigande 100 kronor, och därutöver 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor;

dock att frihet från sådan stämpel äger rum för svenska statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer.

Obligation, som utgivits i utlandet, skall, innan den härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes, förses med stämpel enligt nyssnämnda grund, där icke annorledes här nedan stadgas. Sådan obligation vare fri från stämpel, därest genom vederbörande magistrats påteckning å obligationen styrkes, att den blivit för magistraten uppvisad före den 1 januari 1895. Å obligation, som i utlandet utgivits och efter ingången av år 1895 men före den 1 juli 1917 inkommit i riket, äger innehavaren, om obligationen före sistnämnda dag hos magistrat i stad uppvisas, kostnadsfritt bekomma påteckning om dagen för uppvisandet. Obligation, som blivit med sådan påteckning försedd, skall, då den härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes, beläggas med stämpel enligt de för obligation närmast före den 1 juli 1917 gällande bestämmelser.

Sökes på grund av obligation, för vilken ovanstående stämpelavgift icke skolat utgöras, hos offentlig myndighet betalning, skall obligationen förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning sökes;

dock är obligation fri från sistnämnda stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs.

Obligation, som utfärdas endast såsom ersättning för förkommen eller

förstörd sådan handling eller i utbyte mot obligation eller obligationer av samma utgivare och med samma räntefot, är fri från stämpel, därest den nya obligationen utfärdas å belopp, icke överstigande det, varå den förstörda, förstörda eller utbytta obligationen lytt, eller, om den nya obligationen skall ersätta flera äldre obligationer, dessas sammanlagda belopp samt den eller de äldre obligationerna varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas. Obligation, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas enligt ovan stadgade grunder, skall av obligationsutgivaren förses med anteckning om orsaken därtill.

Därest för särskilda delar av skuldbelopp utfärdats löpande förskrivningar, vilka uppenbarligen äro avsedda att utsläppas i den allmänna rörelsen, gälle angående dylik förskrivning, ändock att den ej betecknats som obligation, vad i denna förordning är om obligation stadgat.

Se för övrigt 15, 16 och 27 §§.

Postremissväxel; se *Växel*.

Premiekvittens; se *Försäkringsbrev*.

Revers; se *Skuldebrev*.

Skuldebrev skall, då det för vinnande av inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket inteckning eller betalning sökes;

dock är skuldebrev fritt från sådan stämpel, då på grund därav fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg eller då det samma skall vara försett med stämpel lika med obligation i enlighet med vad här nedan sägs.

Se för övrigt 17 och 18 §§.

Sparkasseräkning eller därmed likartad räkning hos bank, annan kreditinrättning, sparbank eller bankir; lika med *Depositionsräkning*. Dock må frihet från stämpel äga rum, om beloppet av den ränta, som under ett kalenderår tillgodoföres insättare, vare sig medlen inestått hela året eller blott en del därav, icke uppgår till, i fråga om medel som inestå i sparbank, 100 kronor och, i fråga om medel som inestå å sparkasseräkning hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, 50 kronor.

Se för övrigt 54 och 55 §§.

Testamente om fast egendom skall, då det för lagfart företes, utöver den stämpel, som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 7 saml. 48 häft. (Nr 58.)

för gåva, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Se för övrigt 10, 13 och 14 §§.

— — — — —
 åtagande av förpliktelse.

10 §.

1. = nuvarande 10 §.

2. Vid köp av fartyg beräknas stämpelavgiften å köpeskillingen, därest icke omständigheterna giva anledning till antagande, att denna understiger fartygets verkliga värde.

Vid byte av fartyg ävensom vid köp av fartyg, där köpeskillingen icke kan läggas till grund för stämpelberäkningen, skall stämpelavgiften beräknas å det värde, vartill fartyget uppskattas enligt intyg av trovärdiga, med saken förtroga män.

Vad i detta moment är stadgat i fråga om köp och byte av fartyg äger motsvarande tillämpning beträffande köp och byte av lott i fartyg.

3. De bevis och intyg samt övriga upplysningar, som prövas nödiga för styrkande av värdet av i denna paragraf omförd egendom, skola av den avgiftsskyldige tillhandahållas vederbörande myndighet, vid äventyr att de eljest på den avgiftsskyldiges bekostnad införskaffas.

15 §.

Den obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 juli 1917, skall förse obligationen med anteckning om dagen, då den utlämnas.

20 §.

1. — — — — —

2. Har, sedan stämpelavgift jämlikt 8 § erlagts för interimisbevis eller interimskvitto å aktie- eller lottbrev, den å interimisbeviset eller interimskvittot grundade aktie- eller andelsrätten blivit förverkad, må stämpelavgiften på ansökan kostnadsfritt återbekommas i den ordning, som i fråga om restitution av kronoutskylder är föreskriven.

22 §.

1. Stämplars skola vara att tillgå av följande slag, nämligen:

a) — — — — —

b) — — — — —

c) bank- och växelstämplar å 5, 10, 20, 30 och 50 öre samt 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 12.50, 15, 20, 25, 30, 50, 75, och 100 kronor.

Dessutom äger stämpling av blanketter till aktiebref, lottbrev, andelsbevis, delaktighetsbevis och obligationer rum i den ordning, 27 § föreskriver.

2. — — — — —

23 §.

Till handlingar — — — — —
dubbla beläggningsstämplar.

Till växel och annan handling, som enligt 8 § skall lika med växelstämpelbeläggas, skola i annat fall än där fråga är om utgörande av den särskilda stämpel, varmed handlingen skall förses, då på grund därav betalning sökes hos offentlig myndighet, användas sådana bank- och växelstämplar, om vilka i 22 § 1 mom. c) förmäles. Enahanda bank- och växelstämplar skola användas för stämpelbeläggning av sådant, i 8 § under rubriken för depositionsräkning omförmält och enligt vad under rubrikerna för checkräkning, kapitalräkning och sparkasseräkning sägs därmed likställt räntebesked eller annan anteckning, varigenom insättare tillgodoföres eller erkänner sig hava mottagit ränta å insatta medel. För beläggning av andra än nu nämnda handlingar må stämpel, som nyss sagts, icke användas.

27 §.

Då aktiebrev, lottbrev, andelsbevis, delaktighetsbevis eller obligationer enligt 8 § skola förses med stämpel, skall detta äga rum sålunda, att stämpling av blanketterna till aktiebrev, lottbrev, bevisen eller obligationerna sker genom generalpoststyrelsens försorg. Den, som vill låta stämpla dylika blanketter, anmäla sig därom skriftligen hos generalpoststyrelsen med bifogande av blanketterna samt tvefald uppgift å dessas valör och antalet av varje valör. Generalpoststyrelsen fastställer därefter det belopp, med vilket stämpel enligt bestämmelserna i denna förordning skall utgöras, och låter, sedan det erforderliga stämpelbeloppet blivit inbetalt, verkställa stämplingen.

Talan mot generalpoststyrelsens beslut i fråga om stämpelbeloppet fullföljes i enahanda ordning, som är stadgad för överklagande av generalpoststyrelsens beslut i allmänhet.

34 §.

2. Senast inom en månad efter det avtal, vare sig skriftligt eller muntligt, träffats om köp av ej registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg om minst 40 bruttotons dräktighet eller av lott i sådant fartyg skola säljaren och köparen hos länsmannen i det länsmandistrikt eller stadsfiskalen i den stad, där fartyget vid försäljningen hade sin hemort, gemensamt göra skriftlig anmälan om det träffade avtalet. Anmälan skall avgivas i två exemplar, av vilka det ena förses med stämpel till behörigt belopp. Där avtalet ingåtts skriftligen, skall anmälan åtföljas av avhandlingen därom samt innehålla uppgift om, vilken av kontrahenterna denna tillhör.

Länsmannen eller stadsfiskalen skall tillse, att anmälan dels åtföljes av de i 8 § under rubriken: köp av fartyg omförmälda handlingar och dels är försedd med stämpel till behörigt belopp och, därest det sistnämnda icke är förhållandet, anmana kontrahenterna att åsätta felande stämpel samt därvid erinra om den i 47 § stadgade påföljd för underlåtenhet.

Sedan anmälan befunnits vara behörigen stämpelbelagd och de åsatta stämpelarna funnits vara makulerade, skall länsmannen eller stadsfiskalen å det stämpelbelagda exemplaret av den ingivna anmälan utan avgift meddela bevis, att anmälan behörigen stämpelbelagd blivit hos honom förededd, och om dagen, då detta skett, varefter berörda exemplar av anmälningsskriften tillhandahållas den av kontrahenterna, som ingivit handlingarna. Har avhandling om köpet åtföljt anmälan, skall enahanda bevis utan avgift tecknas därå och avhandlingen därefter tillhandahållas den, som i anmälan uppgivits som dess ägare.

Vad i detta moment är stadgat beträffande köp av fartyg äger motsvarande tillämpning med avseende å byte av fartyg.

36 §.

2. Finner advokatfiskalen på grund av anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i avseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 50 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande av kronans rätt finner sådant nödigt, i hovrätten föra talan mot enskild part om utgivande av felande stämpelbelopp. Angående klagan över hovrättens beslut i sistnämnda fall gälla vad i 20 § 1 mom. är föreskrivet.

47 §.

1. Den som utgiver, överlåter eller till godkännande eller betalning företer växel eller annan handling, som enligt 8 § skall lika med växel stämpelbeläggas, utan att, där handlingen skolat förses med stämpel, fullgöra vad honom i sådant avseende åligger, så ock den, som åsidosätter vad i 8 § under rubrikerna för checkräkning, depositionsräkning, kapitalräkning och sparkasseräkning är stadgat om åsättande av stämpel i där angivna fall, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot fem kronor.

2. Åsidosätter någon vad i 8 § finnes föreskrivet om stämpelbeläggning av aktie- eller lottbrev eller andels- eller delaktighetsbevis, då det utfärdas av aktiebolag, solidariskt bankbolag, annat bolag, som driver bankrörelse, eller kommanditbolag, eller av sålunda utfärdat interimbevis eller interimskvitto å aktie- eller lottbrev, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

3. Den obligationsutgivare, som utlämnar obligation utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel, så ock den, som belånar, försäljer eller på vad sätt det vara må överlåter i utlandet utgiven obligation, utan att handlingen är försedd med föreskriven stämpel eller sådan påteckning av magistrat, som här ovan under rubriken obligation i 8 § omförmåles, skall böta tjugu gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

4. Den obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 juli 1917, samt underlåter att förse obligationen med den i 15 § föreskrivna anteckning, skall böta tjugu gånger den å handlingen belöpande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Varder, enligt vad i 8 § stadgas, aktie- eller lottbrev, andels- eller delaktighetsbevis eller obligation, som utlämnas i ersättning för eller utbyte mot annan dylik handling, ej belagd med stämpel, och underlåter någon, som är pliktig förse aktie- eller lottbrevet, andels- eller delaktighetsbeviset eller obligationen med anteckning om orsaken därtill, att verkställa sådan anteckning, straffes med böter från och med tio till och med ethundra kronor.

5. Anordnare av lotteri, som utan att hava i föreskriven ordning fritagits från skyldigheten att förse lottsedel med stadgad stämpel, utlämnar sådan sedel, utan att den därvid är försedd med stämpel, skall böta tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Underlåter anordnare av lotteri, som enligt 56 § fritagits från skyldigheten att förse lottsedel med stadgad stämpel, att påtrycka lottsedel anteckning, varom i nämnda paragraf stadgas, straffes med böter från och med tio till och med etthundra kronor.

6. Om köpare av registreringspliktigt eller eljest registrerat fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåter att inom stadgad tid anmäla fånget till inskrivning i fartygsregistret och därigenom föranleder, att stämpelavgift för fånget icke i behörig ordning erlägges, böte ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat fördes, dock minst tjugufem kronor. Lag samma vare för den, som genom byte blivit ägare av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Om säljare och köpare av icke registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg, vars dräktighet uppgår till minst 40 bruttoton, eller av lott i sådant fartyg underlåta att förse den i 34 § 2 mom. omförmälda anmälan vid dess ingivande till vederbörande länsman eller stadsfiskal med stadgad stämpel, böte vardera hälften av den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor. Lag samma vare för dem, som träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Där säljare och köpare av fartyg, varom i andra stycket av detta moment är sagt, eller av lott i sådant fartyg underlåta att inom tid och på sätt, som i 34 § 2 mom. stadgas, om det upprättade avtalet göra anmälan, böte vardera ett belopp, motsvarande den stämpel, varmed anmälan skolat fördes, dock vare minsta bot för en var av dem tjugufem kronor; och gäller vad här är stadgat i tillämpliga delar även med avseende å dem, vilka med varandra träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

7. Har köpare eller säljare av fast egendom eller av fartyg eller lott i fartyg genom avtal om betalning utöver vad den för lagfarts vinnande eller vid anmälan till fartygsregistret eller, om fartyget icke är registreringspliktigt och ej heller, det oaktat, blivit i fartygsregistret infört, till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet företedda köpeavhandling eller, vad beträffar fartyg eller lott i fartyg, därvid lämnade uppgift om köpeskillingen innehåller eller genom erläggande eller mottagande av sådan betalning föranlett, att stämpelavgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med vad därtill hörer eller fartyget eller fartygslotten, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock icke under tjugufem kronor.

8. — — — — —

9. Där handling, i avseende å vars stämpelbeläggning ansvar i 1, 2,

3, 5 eller 6 mom. stadgas, icke blivit av den, vilken stämpelbeläggningen ålegat, försedd med behörig stämpel, vare även den, vilken såsom bevis om förvärvad rättighet mottager handlingen eller densamma för annans räkning försäljer, belånar eller till godkännande eller betalning företer utan att belägga den med felande stämpel, underkastad det för felaktig eller försummad stämpelbeläggning av handlingen stadgade ansvar.

10. = nuvarande 9 mom.

51 §.

De i 47, 48 och 55 §§ omförmälda förseelser åtalas av allmän åklagare vid allmän domstol.

Mål, som angår brist hos stämpelförsäljare i uppbörden för de till honom utlämnade stämplarna, handlägges i den ordning, som är för balansmål stadgad.

VIII KAP.

Om särskild ordning för vissa stämpelavgifters utgörande.

54 §.

Den i 8 § stadgade stämpelavgiften för räntebesked, räntekupong, kvittens eller annan anteckning, varigenom insättare hos bank tillgodoföres eller erkänner sig hava mottagit ränta å penningar, som hos banken innestå, må kunna för bankens samtliga insättare på en gång för helt år och utan användning av stämpel erläggas genom inbetalning, på sätt här nedan stadgas, av ett belopp, motsvarande den stämpelavgift, som under nästföregående år skolat utgöras.

Bank, som önskar komma i åtnjutande av sådan rättighet, skall därom göra anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshavande och skall banken därvid tillika avlämna skriftlig förbindelse att å nedan stadgad tid och till behörigt belopp erlägga nu ifrågavarande avgift samt, där Kungl. Maj:ts befallningshavande finner sådant erforderligt, för förbindelsens fullgörande ställa nöjaktig säkerhet.

Sedan anmälan, varom nu blivit sagt, inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande och avfordrad säkerhet blivit av Kungl. Maj:ts befallningshavande godkänd och avlämnad, skall Kungl. Maj:ts befallningshavande

för banken utfärda bevis, att hinder icke möter för banken att i den i denna paragraf omförmälda ordning fullgöra erläggandet av stämpelavgiften; och skall genom Kungl. Maj:ts befallningshavandes försorg på bankens bekostnad kungörelse om bevisets meddelande en gång införas i Post- och inrikes tidningar, varjämte Kungl. Maj:ts befallningshavande därom särskilt underrättar generalpoststyrelsen. Kungl. Maj:ts befallningshavande skall ock förordna ett ombud att hos banken utöva den befattning, varom i denna förordning stadgas.

Den inbetalning, varom ovan blivit stadgat, skall verkställas hos generalpoststyrelsen inom utgången av mars månad, och skall, då sådan inbetalning sker, tillika ingivas ett av nyssnämnda ombud efter granskning av bankens räkenskaper utfärdat intyg, att det inlevererade beloppet, beträffande vilket särskild uppgift för varje slag av inlåningsräkning bör lämnas, utgör den avgift, banken är pliktig erlägga.

Verkställes icke inbetalningen inom den stadgade tiden, har generalpoststyrelsen att förelägga banken viss tid för fullgörande av inbetalningen. Försittes även den tid, skall generalpoststyrelsen vidtaga de ytterligare åtgärder, som erfordras för beloppets indrivande, samt tillika förklara banken hava förverkat rättigheten att på det i denna paragraf omförmälda sätt erlägga stämpelavgiften ävensom därom underrätta vederbörande Kungl. Maj:ts befallningshavande. På Kungl. Maj:t ankommer i ty fall att, på ansökan av banken, pröva, huruvida banken åter må komma i åtnjutande av sagda rättighet.

Vad i denna paragraf är stadgat i fråga om bank skall äga motsvarande tillämplighet i fråga om annan kreditinrättning, sparbänk och bankir.

55 §.

Bank, som begagnar sig av den rättighet, varom i 54 § stadgats, är skyldig att, när helst så påfordras, för det i nyssnämnda paragraf omförmälda ombud förete sina räkenskaper i vad de avse bankens inlåningsrörelse.

Tredskas banken att fullgöra vad den sålunda åligger, äge Kungl. Maj:ts befallningshavande förelägga den tredskande vite och till sådant vite fälla.

Vad ombudet vid granskning av räkenskaperna inhämtat må han icke yppa i vidare mån än som erfordras för avgivande av det i 54 § omförmälda bevis.

Yppar ombudet i annat än nu sagt fall vad sålunda hemligt hållas bör, straffes med böter från och med tjugufem till och med femhundra

kronor och vare därjämte skyldig att till fullo gottgöra skada, som av förseelsen kan hava uppkommit.

Ombudet skall ersättas av banken med belopp, som bestämmes av Kungl. Maj:ts befallningshavande.

Vad i denna paragraf är stadgat i fråga om bank skall äga motsvarande tillämplighet i fråga om annan kreditinrättning, sparbank och bankir.

56 §.

Konungen äge medgiva, att den, som erhållit tillstånd till anordnande av lotteri, må fritagas från skyldighet att förse lottsedel med stämpel, under villkor att han inom en månad efter varje dragning till generalpoststyrelsen dels inbetalar den på de till dragningen försålda lottsedlar belöpande stämpelavgift, dels ock inlämnar ett av notarius publicus på grund av räkenskaperna för lotteriet utfärdat intyg över antalet sålunda försålda lottsedlar, därvid i fråga om penninglotteri skall angivas antalet lottsedlar av varje särskild valör; och skall före varje dragning av den person eller myndighet, som erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att utöva tillsyn över lotteriet, till generalpoststyrelsen insändas uppgift om tiden för dragningen.

Inbetalas avgiftsbeloppet icke inom ovan föreskrivna tid, låte generalpoststyrelsen efter skedd utredning indriva detsamma jämte laga ränta därå.

Å lottsedel, som enligt Kungl. Maj:ts medgivande må utlämnas utan stämpel, skall anteckning om medgivandet genom lotterianordnarens försorg påtryckas.

Denna förordning träder i kraft, såvitt angår 1 och 3 §§, den 1 september 1917 och i övrigt den 1 juli 1917.

Till Riksdagens bevillningsutskott.

Sedan Kungl. Maj:t anbefallt generalpoststyrelsen att, i enlighet med av Eder i skrivelse den 4 dennes därom framställd begäran, avgiva yttrande över hos Eder väckt förslag om sådan ändring i de av Kungl. Maj:t i nådig proposition nr 95 A. till innevarande års riksdag beträffande stämpelbeläggning av interimbevis (och interimskvitto) å aktiebrev, lottbrev m. m. föreslagna bestämmelser, att sådana bevis skulle kunna under viss förutsättning undantagas från stämpelplikt, samt om inskjutande i följd därav i det vid sagda proposition fogade författningsförslag mellan 55 och 56 §§ av tvenne nya paragrafer, 56 och 57, av i Eder skrivelse återgiven lydelse, får generalpoststyrelsen härmed anföra följande.

Svenska bankföreningen har uti den underdåniga skrivelse, som omnämnes i förenämnda proposition, sid. 37, framställt ett med ovanberörda ändringsförslag i huvudsak sammanfallande förslag, över vilket generalpoststyrelsen avgivit underdånigt utlåtande den 29 februari 1916, och har generalpoststyrelsen därvid haft anledning framhålla, att styrelsen funnit de olägenheter, som kunna uppstå vid tillämpningen av de i nu gällande stämpelförordning intagna bestämmelser om stämpelbeläggning av promesser (interimsbevis), vara av den betydelse, att de synas böra föranleda en ändring uti sagda förordning.

I anslutning till vad generalpoststyrelsen i sitt öfvermålade underdåniga utlåtande anför, får generalpoststyrelsen framhålla, att den föreslagna bestämmelsen om rätt att ställa säkerhet för stämpelbelopp, enligt styrelsens förmenande, kan vålla vissa betänkligheter. Därest exempelvis borgen eller obligationer lämnats såsom säkerhet i dylikt avseende, och inbetalning av stämpelbeloppet uteblir, kan tänkas att statsverket vid indrivning av beloppet hos löftesmännen eller vid försäljning av obligationerna åsamkas förlust på grund av löftesmans insolvens eller kursfall på obligationerna.

Enär, enligt 27 § av lagen om aktiebolag, aktiebrev icke får utgivas, förrän full betalning erlagts för den eller de aktier, varå brevet lyder och då, enligt 29 resp. 44 § av samma lag, full betalning för aktie icke behöver vara erlagd förrän, beträffande nybildat bolag, inom två år från bolagets bildande och, i övriga fall, inom ett år från dagen för besluts fattande om aktiekapitals ökning, skulle säkerhet för stämpelbelopp å interimbevis kunna komma att under nog så avsevärd tid kvarligga hos generalpoststyrelsen. Även med det omsorgsfullaste övervakande från generalpoststyrelsens sida torde det vid sådant förhållande icke kunna helt förebyggas, att värdet av säkerhet vid något tillfälle komme att understiga det belopp, densamma vore avsedd att täcka.

Ur nu nämnda synpunkt skulle däremot depositionsbevis, utfärdade av vederbörligen erkänd bank, vara fullt tillfredsställande. Dock måste med avseende å all slags säkerhet anmärkas, att bolag kunde tänkas finna det med sin förmån förenligt att, så långt ovan åberopade föreskrifter i lagen om aktiebolag det medgiva, uppskjuta sista terminen för erläggande av betalning för aktie. Genom att låta en den allra obetydligaste del av aktiekapitalet inbetalas först vid utgången

av andra året efter bolagets bildande och med utnyttjande även av den uti den föreslagna 57 § omförmälda fristen skulle exempelvis ett nybildat bolag kunna under två år och två månader draga ränta på stämpelbeloppet. Om däremot stämpelbeloppet inbetalas kontant, skulle icke föreligga något enskilt intresse att längre än nödigt uppskjuta utfärdandet av aktiebrev, vadan stämpelbeloppen i allmänhet kunde beräknas bliva tidigare tillförda statskassan.

Den ingående prövning av erbjuden säkerhets värde, som generalpoststyrelsen givetvis finge vidtaga, torde i många fall icke kunna försiggå utan någon tidsutdräkt, varjämte vissa i samband med generalpoststyrelsens tillsyn över säkerheterna stående åtgärder såsom infordrande av vederhäftighetsbevis och dylikt kunde vålla besvär och kostnader för aktieutgivarna. Vid sadant förhållande och då dessa — bortsett från de fall, då avsikt att skaffa räntevinst på stämpelbeloppet föreläge — i allmänhet inom ej så avsevärd tid hade att till generalpoststyrelsen kontant inbetala stämpelbeloppet, synes ej heller ur aktieutgivarnas synpunkt några starkare skäl tala för genomförande av förslaget om ställande av säkerhet för stämpelbelopp.

I detta sammanhang kan generalpoststyrelsen icke underlåta att framhålla viss olägenhet, som kan tänkas uppstå, därest det förslag till lösande av frågan om stämpelbeläggning av interimisbevis, som innefattas i Kungl. Maj:ts förenämnda proposition, nr 95 A, bleve genomfört. Enligt den avfattning stämpelförordningens 8 och 27 §§ fått i detta förslag skulle utgivare av aktiebrev själv äga stämpelbelägga interimisbevis (interimiskvitto), vilken stämpelbeläggning skulle gälla även för det aktiebrev (lottbrev etc.), mot vilket interimisbeviset sedermera utbyttes. Detta förfaringsätt skulle i de sannolikt mycket ofta förekommande fall, då interimisbevisen utbytas mot aktiebrev lydande å samma belopp som bevisen, innebära, att de belopp, varmed stämpel skulle utgöras å sagda aktiebrev, bleve helt undandragna generalpoststyrelsens prövning och sålunda icke bleve av generalpoststyrelsen fastställda på sätt i stämpelförordningens 27 § föreskrives, alldenstund, enligt förordningens 8 §, vederbörande bolags styrelse är berättigad att själv förse aktiebrev med påskrift om anledningen därtill, att desamma ej försetts med stämpel.

Endast i de fall, då aktiebrev komme att lyda på högre belopp än interimisbevisen och fördenskull finge beläggas med fyllnadsstämpel, skulle stämpelbeloppet komma att fastställas av generalpoststyrelsen. I dylika fall kunde emellertid en del olägenheter tänkas uppstå för aktieutgivarna. Generalpoststyrelsen torde nämligen för att kunna medgiva avdrag vid stämpelberäkningen böra kontrollera stämpelbeläggnings å de interimisbevis, mot vilka aktiebrev skulle utbytas. För detta ändamål måste interimisbevisen företes hos generalpoststyrelsen i samband med aktiebrevens ingivande för stämpelbeläggning. Vid större aktieemissioner torde det bliva förenat med kanske ej så oväsentliga svårigheter för bolaget att insamla samtliga interimisbevis, därvid, då aktiebrev ej finge omedelbart lämnas i utbyte, särskilda erkännanden å interimisbevisens återställande förmodligen finge lämnas i utbyte. Härtill komme, att granskningen hos generalpoststyrelsen av stämpelbeläggnings å stora poster interimisbevis av olika valörer och hänförande sig till skilda inbetalningsterminer givetvis bleve förenad med tidsutdräkt.

Vid nu anförda förhållanden anser generalpoststyrelsen sig icke kunna förorda, att aktieutgivare berättigas att själv stämpelbelägga interimisbevis, utan

skulle styrelsen för sin del vilja föreslå att de bestämmelser i stämpelförordningen, som gälla interimisbevis (interimiskvitto), finge ungefärligen följande innehåll.

Utgivare av aktiebrev, (lottbrev etc.), vilken ämnade utfärda interimisbevis (interimiskvitto) å samtliga i viss emission ingående aktier eller del därav, skulle hava att hos generalpoststyrelsen skriftligen göra anmälan i ärendet med bifogande av uppgift å det sammanlagda aktiebelopp, beträffande vilket interimisbevis skulle utfärdas. Generalpoststyrelsen hade därefter att fastställa det belopp, varmed stämpel skulle utgöras, och, sedan det erforderliga beloppet blivit inbetalt till styrelsen, meddela tillstånd till utfärdande av interimisbevis, vilka sålunda icke skulle i något fall behöva beläggas med stämpel. Vederbörande bolagsstyrelse hade att med angivande av datum å generalpoststyrelsens beslut i ärendet förse interimisbevis med anteckning om att tillstånd till interimisbevisens utsläpande erhållits.

Den, som av generalpoststyrelsen meddelats tillstånd av nyssnämnda slag, skulle vara skyldig att, inom två månader efter det full betalning för tecknad aktie skolat erläggas, till generalpoststyrelsen för stämpelbeläggning avlämna samtliga de aktiebrev, som svarade mot de på grund av tillståndet utfärdade interimisbevisen. Skulle avlämnandet av aktiebrev icke ske inom fastställd tid, borde på generalpoststyrelsen ankomma att förelägga den försumlige att vid äventyr av lämpligt vite inom av styrelsen fastställd tid inkomma med aktiebrev, ävensom att, i förekommande fall, ålägga den försumlige att utgiva vite, som försuttits.

Stockholm den 8 maj 1917.

Under Generalpostdirektörens frånvaro,

HERMAN ASKBERG.

JOH. RUDBECK,
föredragande.

e. f. *Gunnar Lager.*